

DECLARAȚIE COMUNĂ

PRIVIND PROGRAMUL STRATEGIC DE ACȚIUNI PENTRU BAZINUL HIDROGRAFIC AL FLUVIULUI NISTRU PE PERIOADA ANILOR 2021-2035

Noi, Seceratul de Stat al Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova și Viceministrul Mediului și Resurselor Naturale al Ucrainei,

subliniind importanța semnificativă istorică, socio-economică, culturală și ecologică a bazinului fluviului Nistru pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova și Ucrainei,

fiind de acord cu concluziile analizei diagnostice transfrontaliere cu privire la faptul, că principalele probleme ce țin de starea ecologică și a apelor din bazinul fluviului Nistru constituie modificările hidromorfologice, poluarea cu substanțe organice, biogene, periculoase, cu plastic și cu alte deșeuri menajere, răspândirea speciilor invazive, precum și problemele interdependenței dintre cantitatea și calitatea apelor, legate de schimbările climatice, viituri și inundații, secete și deficitul de apă,

exprimându-ne îngrijorarea privind starea bazinului fluviului Nistru și consecințele economice, sociale și de mediu, ce apar ca rezultat, pentru Republica Moldova și Ucraina,

conștientizând necesitatea unor acțiuni concrete pentru reducerea nivelului de poluare în bazinul fluviului Nistru și îmbunătățirea stării ecologice a Mării Negre, direct influențate de acesta,

conștientizând, de asemenea, că îmbunătățirea stării ecologice a bazinului fluviului Nistru este una dintre sarcinile urgente semnificative din punct de vedere social,

înțelegând faptul, că restaurarea ecosistemelor din bazinul fluviului Nistru și asigurarea utilizării echilibrate durabile a resurselor naturale este posibilă numai prin implementarea unor măsuri bine vizate și coordonate bazate pe planul de gestionare a bazinului hidrografic, cooperării interstatale, precum și cooperării cu organizațiile internaționale,

evaluând protecția și conservarea mediu înconjurător, utilizarea durabilă a resurselor naturale din bazinul fluviului Nistru ca parte integrantă a procesului de dezvoltare a Republicii Moldova și Ucrainei, ce asigură în mod echitabil necesitățile generațiilor prezente și viitoare,

îndrumându-ne de principiul utilizării raționale și echitabile a cursurilor de apă transfrontaliere,

subliniind rolul societății civile în rezolvarea problemelor de mediu,

recunoscând necesitatea respectării obligațiilor din cadrul acordurilor internaționale relevante, în special, Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale din 17 martie 1992 și protocoalele sale, Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier din 25 februarie 1991, Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al

păsărilor acvatice din 2 februarie 1971 și ținând cont de prevederile Convenției ONU privind legea utilizărilor non-navigaționale a cursurilor internaționale de apă din 21 mai 1997 și a Directivei 2000/60 / CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei din 23 octombrie 2000,

fiind hotărâți să asigurăm implementarea scopurilor și obiectivelor Acordului dintre Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru din 29 noiembrie 2012, Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră din 23 noiembrie 1994 și regulamentele adoptate în cadrul acestuia,

străduindu-ne să facilităm dezvoltarea cooperării interstatale între Ucraina și Republica Moldova în domeniul protecției, utilizării durabile și dezvoltării bazinului fluviului Nistru,

aprobăm, în acest sens, Programul strategic de acțiuni pentru bazinul fluviului Nistru pentru anii 2021-2035 și declarăm hotărârea de a-l implementa cu eforturi comune.

Semnat în data „___” _____ 20__ în mun. Chișinău, Republica Moldova și or. Kiev, Ucraina în două exemplare, fiecare în limbile de stat ale Republicii Moldova și Ucrainei și în limba rusă, toate textele fiind autentice.

Ghenadie IURCO
Seceratul de Stat al
Ministerului Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului al Republicii Moldova

Mihail HOREV
Viceministrul
Mediului și Resurselor Naturale
al Ucrainei

UNECE

Programul strategic de acțiuni pentru bazinului hidrografic al fluviului Nistru pe perioada 2021-2035

Chișinău - Kiev

2021

CUPRINS

Rezumat	5
Analiza Diagnostică Transfrontalieră.....	10
Corpurile de apa.....	10
Probleme transfrontaliere semnificative ale apei și cele legate de interdependența între cantitatea și calitatea apei	11
Organizații competente și cooperarea în cadrul bazinul fluviului Nistru.....	15
Strategia de elaborare a SAP	16
Baza legislativă	16
Selectarea măsurilor	20
Direcțiile strategice de acțiuni	20
Perioada de implementare și asigurarea financiară	26
Monitorizare si evaluare	27
Anexa 1. Lista măsurilor Programului Strategic de Acțiuni pe perioada anilor 2021-2035.....	28

Rezumat

Fluviul Nistru curge în limitele Ucrainei și Republicii Moldova. Zona transfrontalieră a bazinului hidrografic este situată pe teritoriul a trei state (Ucraina, Moldova, Polonia) și include bazinul hidrografic al fluviului Nistru, inclusiv limanul, precum și partea adiacentă a Mării Negre și apele subterane hidraulic interconectate cu aceștia.

Bazinul Nistrului este al patrulea râu ca mărime din Ucraina (8,9% din teritoriul) și cel mai mare râu din Republica Moldova (57% din teritoriul). Lungimea totală a fluviului este de 1.362 km (472 km în Moldova și 662 km în Ucraina, 225 km - sector comun), suprafața bazinului este de peste 72.000 km² (26% în Moldova, 74% în Ucraina și doar 0,3% în Polonia). În limitele bazinului locuiesc aproximativ 8,5 milioane de oameni (5,5 milioane în Ucraina și 2,7 milioane în Moldova).

Gestionarea sustenabilă a bazinului hidrografic al fluviului Nistru reprezintă un factor cheie în îmbunătățirea stării nu doar a resurselor de apă dar și a mediului înconjurător din cadrul zonei. Astfel, în context transfrontalier, reușita gestionării sustenabile a întregului bazin al fluviului Nistru depinde, în mare măsură, de calitatea colaborării și acțiunilor aplicate de cele două state. Un rol important în realizarea acestui obiectiv revine Comisiei privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru (în continuare - Comisia Nistreană), activitatea căreia este reglementată de Acordul între Cabinetul de Miniștri al Ucrainei și Guvernul Republicii Moldova privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru, semnat în 29 noiembrie 2012 (în continuare - Acordul Nistrean).

Extinderea cooperării între cele două țări, inclusiv dezvoltarea și aprobarea Acordului Nistrean, a fost susținută de Inițiativa "Mediu și securitate" (ENVSEC) prin implementarea unui set de proiecte, realizate în comun de UNECE, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) și Programul Națiunilor Unite pentru mediu (UNEP). Proiectele Nistru-I (2004-2006), Nistru-II (2006-2007) și Nistru-III (2009-2011), precum și componenta Nistreană a proiectului UE (Instrument pentru asigurarea stabilității) privind schimbările climatice - toate aceste lucruri au sprijinit dezvoltarea cooperării transfrontaliere în bazinul fluviului Nistru.

La cererea țărilor riverane, în perioada anilor 2017-2021, în cadrul bazinului, se implementează proiectul „Promovarea cooperării transfrontaliere și gestionarea integrată a resurselor de apă în bazinul fluviului Nistru”, care este finanțat de Fondul global de mediu (GEF) și implementat de PNUD, OSCE și UNECE. Obiectivul general al proiectului constă în susținerea gestionării integrate a resurselor de apă în bazinul fluviului Nistru pentru a consolida dezvoltarea durabilă prin actualizarea analizei diagnostice transfrontaliere (în continuare - TDA), prin dezvoltarea și aprobarea programul strategic de acțiuni (în continuare - SAP), și de asemenea, prin inițierea realizării SAP. Proiectul a sprijinit înființarea și etapele inițiale ale lucrului Comisiei Nistrene.

Luând în considerare faptul că TDA și SAP au fost elaborate în cadrul proiectului și sub egida Comisiei Nistrene și, de asemenea, faptul că, în conformitate cu articolul 26 din Acordul

Nistrean, limba de lucru a Comisiei Nistru este limba rusa, TDA și SAP au fost elaborate în limba rusă. În viitor, TDA și SAP vor fi traduse în limbile de stat ale Republicii Moldova și Ucrainei.

TDA include descrierea bazinului, rezultatele delimitării limitelor corpurilor de apă, descrierea condițiilor inițiale, descrierea stării corpurilor de apă, inclusiv a riscului de neatingere a statutului / potențialului ecologic și chimic adecvat. Proiectul TDA a fost prezentat la două ședințe ale Comisiei Nistrene, precum și ale comitetelor bazinale naționale din Republica Moldova și Ucraina.

În baza identificării tipurilor de acțiuni și presiuni, în cadrul TDA au fost stabilite următoarele presiuni antropice semnificative și cauzele acestora (principalele probleme ecologice ale apelor):

1. Poluarea cu substanțe organice cauzată de epurarea insuficientă a apelor uzate sau lipsa acesteia;
2. Poluarea cu substanțe biogene cauzată de epurarea insuficientă a apelor uzate sau lipsa acesteia precum și de scurgerile de apă de pe terenurile agricole;
3. Poluarea cu substanțe periculoase, a căror surse sunt deversările apelor uzate de pe teritorii municipale și industriale, scurgerile pluviale, pesticidele și alte substanțe chimice periculoase utilizate în agricultură precum și poluarea accidentală și impactul teritoriilor poluate (poligoane, platforme, zone, ș.a.);
4. Modificări hidromorfologice cauzate de activitatea centralelor hidroelectrice, protecția împotriva inundațiilor, regularizarea scurgerii râurilor;
5. Poluarea cu plastic și alte deșeuri menajere

Primele patru tipuri de presiuni sunt definite pentru majoritatea bazinelor hidrografice din Europa, iar al cincilea este specific bazinului hidrografic al fluviului Nistru. Adicional, a fost identificată și (6) problema răspândirii speciilor invazive, precum și (7) problemele interdependenței dintre cantitatea și calitatea apelor asociate cu:

- schimbarea climei;
- viituri și inundații;
- seceta și deficitul de apă.

Viziunea Comisiei Nistrene pentru cei 8 milioane de locuitori ai bazinului hidrografic constă în îmbunătățirea permanentă a stării bazinului prin protecția și utilizarea apei și a altor resurse naturale și ecosisteme din perspectiva justificării ecologice, precum și prin cooperarea eficientă între Republica Moldova și Ucraina cu privire la aceste probleme.

În cadrul SAP, sunt definite măsurile care vizează reducerea impactului antropic asupra apelor de suprafață și subterane din bazinul Nistru, precum și dezvoltarea cooperării între cele două țări. SAP a fost elaborat prin analogie cu programul de măsuri al planului de gestionare a bazinului hidrografic prevăzut de Directiva cadru privind Apa a UE. Măsurile vizează atingerea sau menținerea statutului corespunzător al corpurilor de apă de suprafață și subterane ale bazinului hidrografic și sunt elaborate în baza evaluării impactului antropic și a riscului de neatingere a obiectivelor de mediu prezentate în TDA. O serie de măsuri vizează dezvoltarea în continuare a relațiilor de bună vecinătate între Republica Moldova și

Ucraina, activizarea lucrărilor Comisiei privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru, precum și a comitetelor / consiliilor bazinale naționale. Elaborarea și implementarea SAP va contribui la aplicarea de către state a Convenției privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale (în continuare - Convenția privind cursurile de apă transfrontaliere).

În perioada pregătirii programului de măsuri al planurilor naționale de gestionare a bazinului hidrografic Nistru (Republica Moldova anii 2023-2028, Ucraina anii 2025-2030), se vor lua în considerare măsurile SAP prin detalierea necesară și asocierea la corpurile de apă de suprafață și subterane specifice sau grupările acestora.

SAP definește șapte direcții strategice:

1. Reducerea poluării apelor din surse punctiforme și difuze și cu plastic precum și prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice
2. Îmbunătățirea statutului și potențialului hidromorfologic al corpurilor de apă de suprafață
3. Protecția și prevenirea degradării apelor de suprafață și subterane
4. Atenuarea consecințelor schimbărilor climatice și dezastrelor naturale
5. Perfecționarea cadrului legislativ și normativ și a mecanismelor de aplicare a acestuia
6. Întărirea colaborării moldo - ucrainene în vederea utilizării raționale a resurselor de apă
7. Promovarea principiilor privind utilizarea rațională a resurselor de apă

Tabelul complet al activităților SAP se regăsește în Anexa 1 al acestui document.

Pentru fiecare dintre cele 74 măsuri, SAP oferă descrierea acesteia, sunt indicate autoritățile responsabile de implementare și sursele de finanțare (atât naționale, cât și externe), este estimat bugetul și termenii de realizare, de asemenea, sunt incluși și indicatorii pentru evaluare a implementării măsurii.

Perioada de implementare a SAP este de 15 ani, iar progresul în implementarea măsurilor va fi prezentat anual la ședința Comisiei Nistrene. Selecția priorităților se va realiza la fiecare 5 ani. Măsurile prioritare pentru următorii cinci ani (până în 2025) includ (cu punctele corespunzătoare din Anexa 1):

1. Realizarea Directivei cadru privind Apa a UE
 - a. PGBHN (3.2.1)
 - b. Reducerea poluării din surse punctiforme (1.1.1, 1.1.4, 1.1.5)
 - c. Reducerea poluării din surse difuze (1.2)
 - d. Activitatea autorităților naționale bazinale (comitete / consilii bazinale, autoritățile privind gestionarea bazinului hidrografic)
2. Prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice (1.4)
3. Îmbunătățirea regimului hidrologic (2.1)

- a. Perfecționarea Regulamentului de exploatare a lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk (2.1.1)
 - b. Viitura ecologică de primăvară pentru prohibiția peștilor (2.1.1)
- 4. Restabilirea caracteristicilor morfologice (2.2.1, 2.2.2, 2.2.4)
- 5. Monitoringul comun și schimbul de informații (3.1.1, 3.1.5, 3.1.6, 3.1.7)
- 6. Protecția biodiversității
 - a. Aree protejate - management și extindere (3.3.4, 3.3.5)
 - b. Protecția biodiversității, incl. diversitatea peștilor (3.3.1, 3.3.2, 3.3.6)
- 7. Revizuirea strategiei de adaptare la schimbările climatice (4.1.1, 4.1.2)
- 8. Gestionarea riscului la inundații și secetă (4.2.1, în special aspectele transfrontaliere)
- 9. Activitatea autorităților de management transfrontalier (6.1)
- 10. Ridicarea nivelului de conștientizare a părților interesate și a publicului (7.1).

Abrevieri

AGRM	Agenția de Geologie și Resurse Minerale, Republica Moldova
AȘM	Academiei de Știință a Moldovei
ASRA	Agenția de Stat a Resurselor de Apă a Ucrainei
ADA	Agenția Austriacă de Dezvoltare
BHN	Bazinul hidrografic al fluviului Nistru
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
CA	Corp de apă de suprafață
DCA	Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (Directiva Cadru privind Apa)
FNDR	Fondul Național de Dezvoltare Regională, Republica Moldova
FEN	Fondul Ecologic Național, Republica Moldova
GEF	Fondul Global pentru Mediu
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
IFAD	Fondul Internațional pentru dezvoltare a agriculturii
MPMRN	Ministerul Protecției Mediu și a Resurselor Naturale, Ucraina
MPAPA	Ministerul de Politici Agrare și a Produselor Alimentare din Ucraina
MECC	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Republica Moldova
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Republica Moldova
FDD	Fondul de Dezvoltare Durabila, Republica Moldova
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
SHS	Serviciul Hidrometeorologic de Stat
SSSE	Serviciul de Stat pentru Situațiilor Excepționale al Ucrainei
SAP	Programului Strategic de Acțiuni
TDA	Analiza Diagnostică Transfrontalieră
UE	Uniunea Europeană

TDA este principalul document pentru elaborarea SAP. Acest document conține informații cu privire la descrierea bazinului hidrografic Nistru, identificarea corpurilor de apă, estimarea impactului antropic asupra corpurilor de apă, precum și a obiectivelor de mediu, analiza economică a utilizării apei ș. a. Acest document a fost elaborat în baza recomandărilor DCA și a ghidurilor acesteia.

Corpurile de apă

În cadrul TDA, în bazinul hidrografic al fluviului Nistru, au fost identificate corpurile de apă pentru toate categoriile apelor de suprafață (râuri, lacuri, de tranziție, de coastă și puternic modificate) precum și subterane.

În total, în bazinul fluviului Nistru au fost delimitate 178 corpuri de apă: 113 - corpuri de apă râuri, 2 de tranziție, 1 - de coastă, 62 - puternic modificate (fig. 1, 2). Din numărul total, în Ucraina sunt poziționate 142, în Moldova – 34, transfrontaliere – 2 (fig. 2). Criteriile de delimitare a corpurilor de apă sunt descrise în detaliu în TDA.

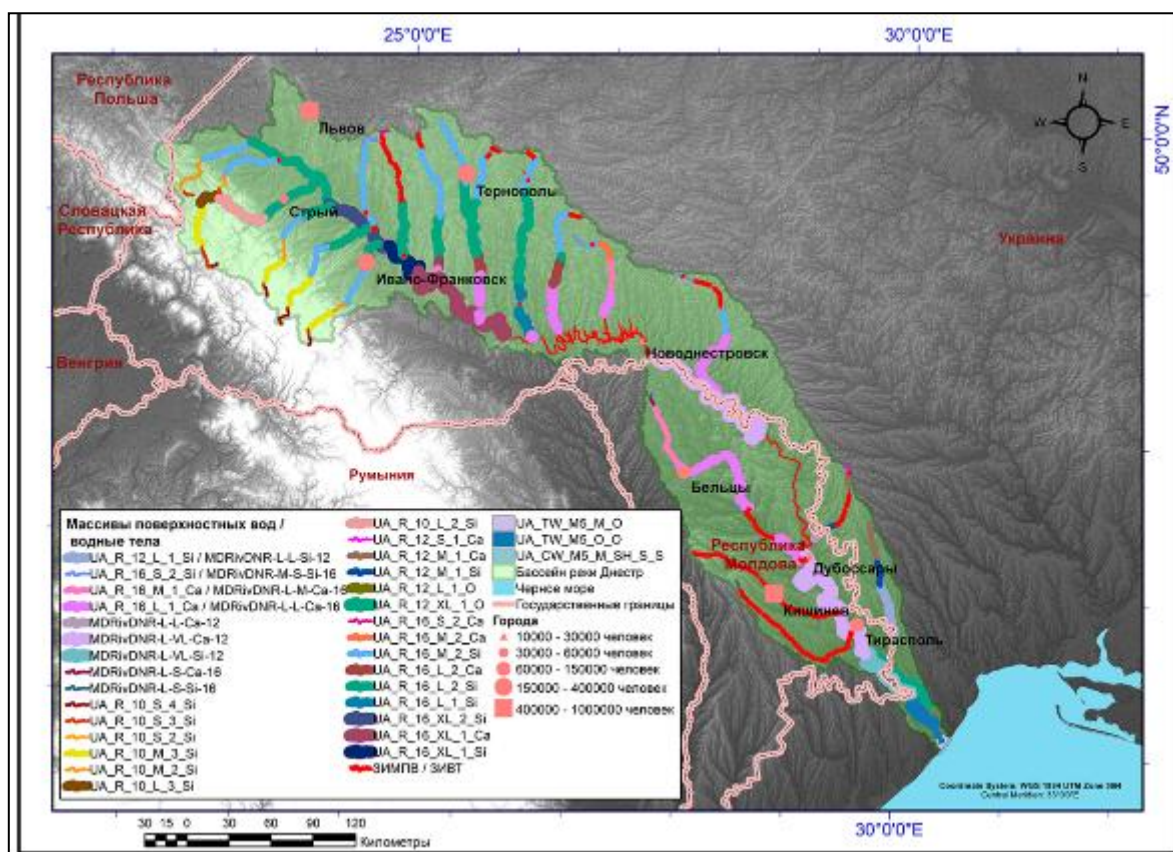

Figura 1. Corpurile de apă de suprafață

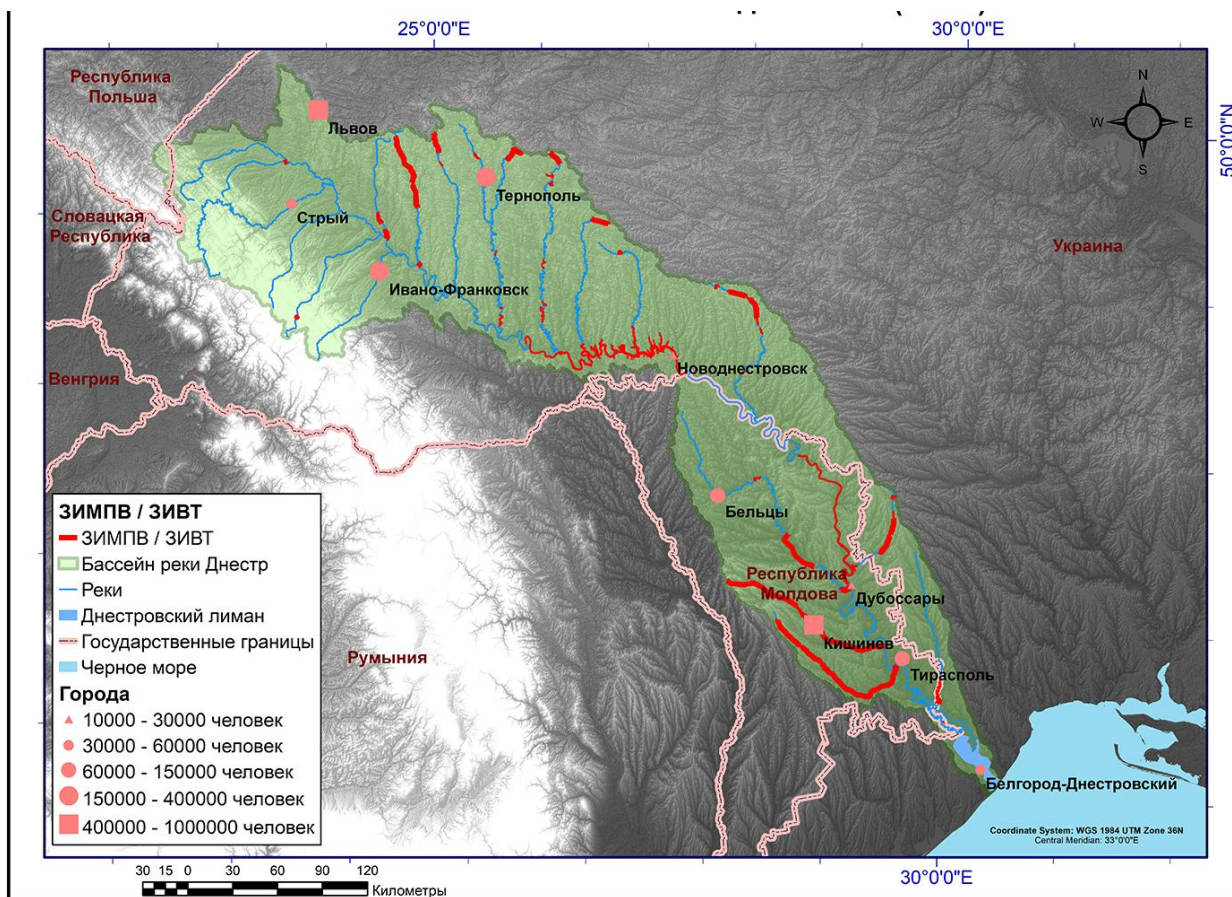

Figura 2. Corpurile de apă puternic modificate

În cadrul bazinului hidrografic Nistru au fost delimitate 22 corpuri de apă subterană dintre care 14 - în Ucraina, 6 - în Republica Moldova și 2 - transfrontaliere.

Probleme transfrontaliere semnificative ale apei și cele legate de interdependența între cantitatea și calitatea apei

Pentru a efectua analiza de cauză-efect a problemelor ecologice ale bazinului hidrografic, a fost utilizat conceptul FP – P – S – I – R (Factor de presiune - Presiune - Stare - Impact - Răspuns (Măsură)), dezvoltată de Agenția Europeană de Mediu. (fig. 3).

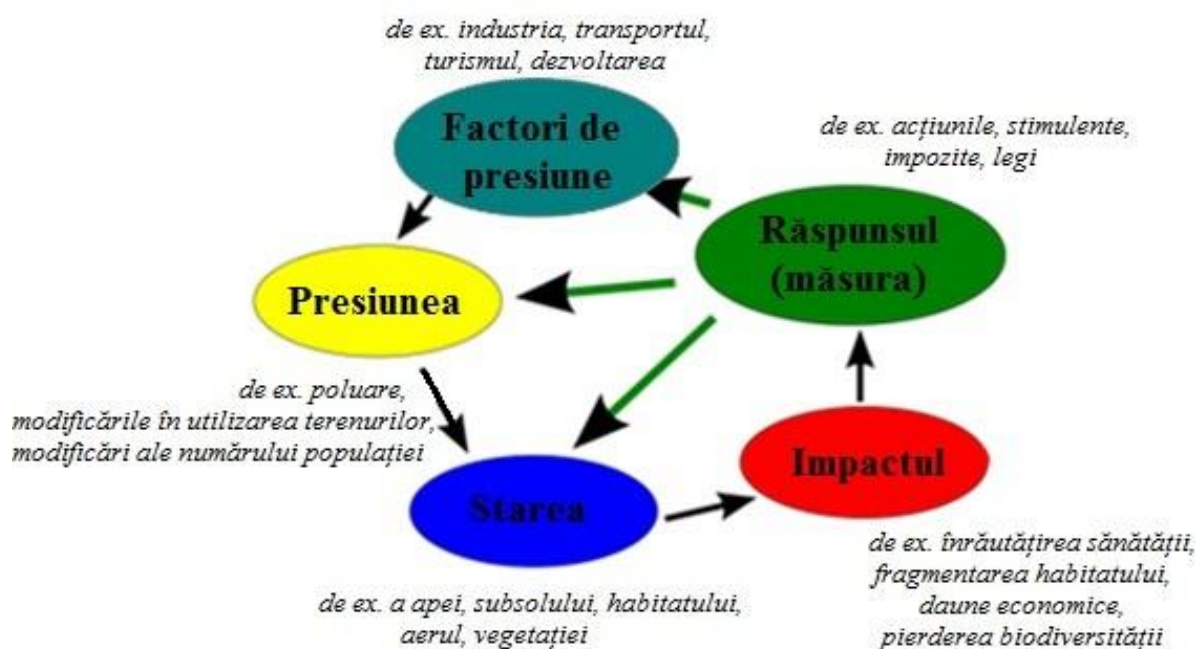

Figura 3. Modelul „Factor de presiune - Presiune - Stare - Impact - Răspuns (Măsură)”

În cadrul bazinului hidrografic Nistru au fost identificați principalii factori de presiune și tipuri de presiuni reflectați (tabelul 1).

Tabelul 1. Tipuri de activitate și presiunea asupra corpurilor de apă de suprafață și subterane din cadrul bazinului fluviului Nistru

Tipuri de activitate	Presiunea
Gospodărirea comunal-locativă	Captări de apă pentru necesități menajere și municipale
	Poluarea apelor de suprafață și subterane cu substanțe organice și biogene
	Poluarea cu deșeuri menajere
Industria (inclusiv petroliero-chimică, de celuloză și hârtie, și întreprinderile industriei alimentare)	Captări de apă
	Poluarea apelor de suprafață și subterane cu substanțe periculoase
Agricultura, inclusiv piscicultura	Poluarea apelor cu pesticide, substanțe organice și biogene
	Specii invazive, braconaj
Hidroenergetica	Modificarea cursului natural al râurilor și migrației organismelor acvatice
	Modificarea regimului hidrologic
Protecția antiiviitură	Modificări hidromorfologice

Rezultatele analizei impactului antropic asupra stării corpurilor apelor de suprafață și subterane au arătat:

- mai mult de jumătate (63%) din corpurile de apă au fost apreciate ca fiind la risc de neatingere a statutului / potențialului ecologic bun, în mare parte, din cauza ponderii mari a terenurilor arabile și modificărilor hidromorfologice semnificative, precum și a evacuării apelor uzate insuficient tratate de la serviciile gospodăriei municipale și industriale. În categoria „fără risc” sunt 23% din numărul total de corpuri de apă și în categoria „posibil la risc” - 14% din CA (fig. 4).
- doar 16% din corpurile de apă sunt identificate ca fiind la risc de neatingere a statutului chimic bun, în același timp ponderea corpurile de apă „fără risc” este de 71%, iar a celor pentru care „nu există informații” - 13%. Cu părere de rău, aceste cifre demonstrează starea nesatisfăcătoare a bazinului hidrografic Nistru, și monitorizarea insuficientă a substanțelor poluante prioritare. Pentru aprecierea riscului de neatingere a statutului chimic bun în Ucraina au fost disponibile date doar pentru 4 tipuri de metale din 45 substanțe poluante prioritare. O situație asemănătoare este și în Republica Moldova.
- din numărul total al corpurilor de apă doar 4 % (1 corp de apă subterană) au fost stabilite a fi la risc de neatingere a statutului cantitativ și chimic bun.

În cadrul TDA au fost identificate 391 surse de poluare punctiformă în BHN dintre care: în Ucraina – 293 (96 – comunale, 73 – industriale, 61 – agricole 63 – de alt fel), în Republica Moldova – 98 (70 – comunale, 11 – industriale, 17 – agricole).

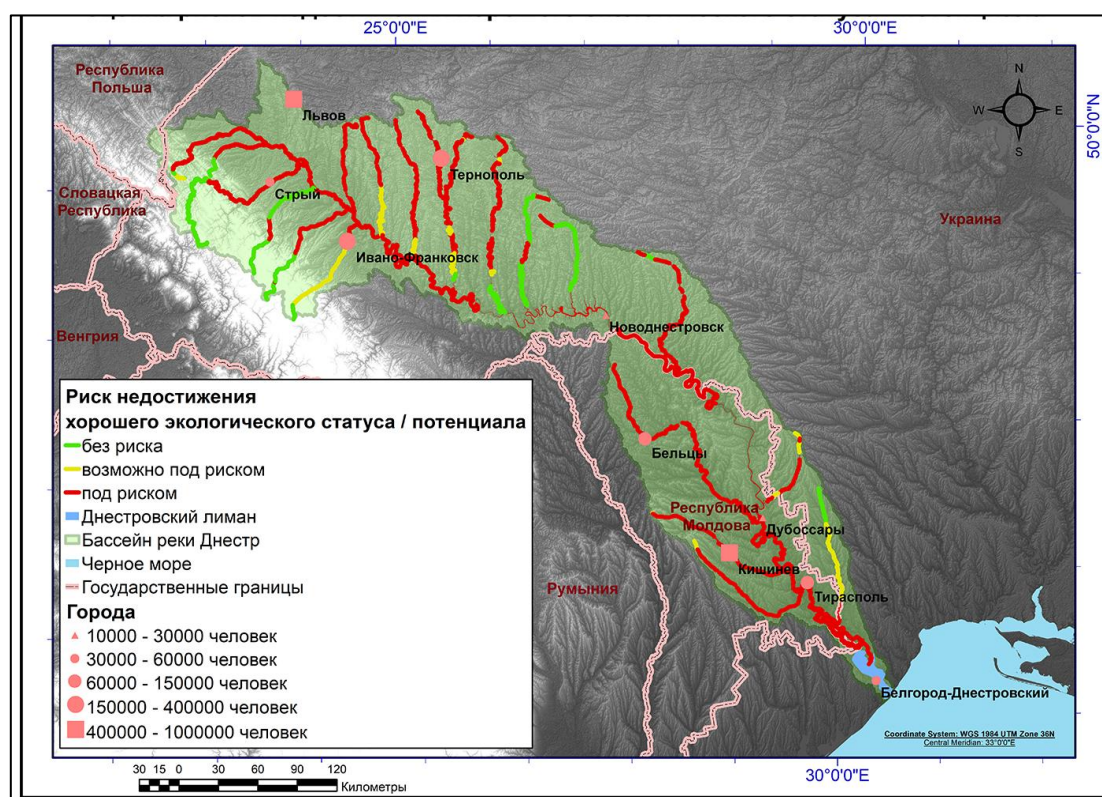

Figura 4. Aprecierea corpurilor de apă la risc de neatingere a statutului / potențialului ecologic bun

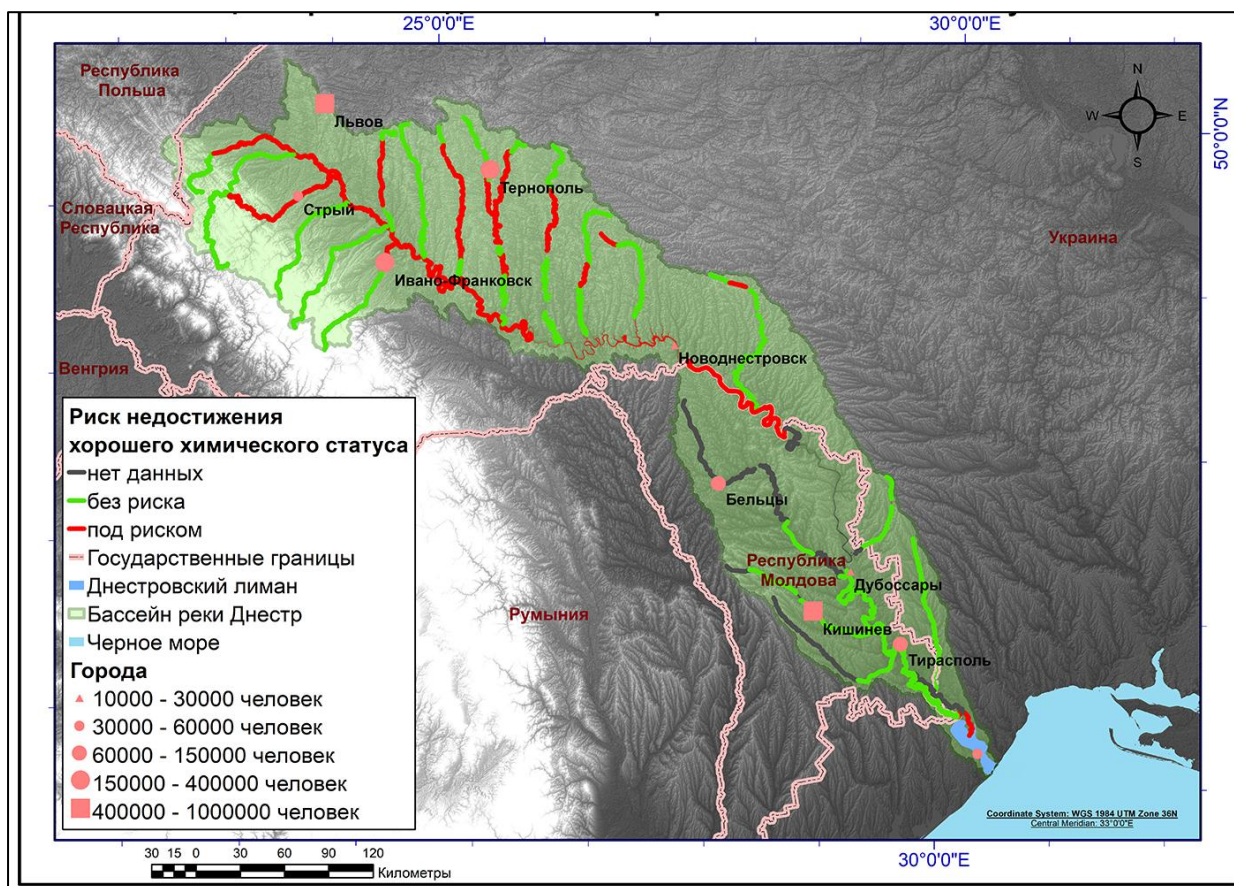

Figura 5. Aprecierea corpurilor de apă la risc de neatingere a statutului chimic bun

În baza identificării tipurilor de acțiuni și presiuni, au fost stabilite următoarele **probleme transfrontaliere semnificative de management al apelor și cauzele acestora**:

1. Poluarea cu substanțe organice cauzată de epurarea insuficientă a apelor uzate sau lipsa acesteia;
2. Poluarea cu substanțe biogene cauzată de epurarea insuficientă a apelor uzate sau lipsa acesteia precum și de scurgerile de apă de pe terenurile agricole;
3. Poluarea cu substanțe periculoase, a căror surse sunt deversările apelor uzate de pe teritorii municipale și industriale, scurgerile pluviale, pesticidele și alte substanțe chimice periculoase utilizate în agricultură precum și poluarea accidentală și impactul teritoriilor poluate (poligoane, platforme, zone, ș.a.);
4. Modificări hidromorfologice cauzate de activitatea centralelor hidroelectrice, protecția împotriva inundațiilor, regularizarea scurgerii râurilor
5. Poluarea cu plastic și alte deșeuri menajere

Adițional, în cadrul bazinului hidrografic Nistru au fost identificate și **problemele interdependenței dintre cantitatea și calitatea apelor**:

6. schimbarea climei;
7. viituri și inundații;
8. seceta și deficitul de apă.

În calitate de problema separată a fost stabilită și (9) **problema răspândirii speciilor invazive**

Organizații competente și cooperarea în cadrul bazinului fluviului Nistru

În conformitate cu Legea apelor Republicii Moldova (nr. 272 din 23.12.2011), în Moldova a fost elaborat Planul de management a districtului bazinului hidrografic Nistru (PGBHN), aprobat prin Hotărârea de Guvern al Republicii Moldova Nr. 814 din 17 octombrie 2017. Conform Legii apelor, în care sunt parțial armonizate o serie de directive relevante ale UE, inclusiv DCA UE, organizația responsabilă pentru elaborarea planurilor, care urmează să fie aprobate de Guvern, este Administrația publică centrală pentru protecția mediului (în prezent - Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului). Autoritatea administrativă pentru gestionarea resurselor de apă (în prezent - Agenția „Apele Moldovei”) este responsabilă pentru implementarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru. Comitetul districtului bazinului hidrografic Nistru efectuează consultări în procesul elaborării, monitorizării, implementării, modificării și aprobării planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic.

În Ucraina, în conformitate cu ordinul Cabinetului de Miniștri al Ucrainei nr. 1106 din 25 octombrie 2017, Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale al Ucrainei (din 2020, Ministerul Protecției Mediului și al Resurselor Naturale din Ucraina) a fost desemnat ca autoritate responsabilă pentru implementarea DCA UE în Ucraina. Conform procedurii de elaborare a planului de gestionare a bazinului hidrografic, aprobată prin Hotărârea Cabinetului de Miniștri al Ucrainei nr. 336 din 18 mai 2017, planurile de gestionare a bazinelor hidrografice se elaborează de Agenția de Stat a Resurselor de Apă a Ucrainei în cooperare cu Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale, autoritățile publice centrale și locale, și alte părți interesate, luând în considerare deciziile consiliilor bazinale. Pentru gestionarea bazinului hidrografic din Ucraina, a fost instituită Autoritatea bazinală Nistreană privind resursele de apă, cu centrul în Ivano-Frankovsk. În 2018, a fost creat și Consiliul bazinului Nistru, în care au fost incluși reprezentanți ai tuturor regiunilor ale căror teritorii sunt situate în bazinul fluviului Nistru.

Pentru a îmbunătăți gestionarea transfrontalieră a bazinului hidrografic Nistru, la 23 noiembrie 1994, a fost semnat Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei cu privire la folosirea în comun și protecția apelor de frontieră. Pentru a pune în aplicare acest Acord, a fost creat Institutul Împuterniciților. Principalii membrii ai acestui institut bilateral sunt angajații agențiilor ce țin de gestionarea apelor din cadrul cele două state.

La 29 noiembrie 2012 la Roma, la cea de-a 6-a sesiune a Reuniunii părților Convenției apelor transfrontaliere, a fost semnat Acordul privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei. Comisia pentru utilizarea durabilă și protecția râului Nistru (Comisia Nistreană) a fost creată prin hotărârile guvernelor în 2018. Activitatea acesteia acoperă aproape toate aspectele legate de problemele bazinului hidrografic, cu excepția navigației și a hidroenergeticii, și are ca scop consolidarea și extinderea cooperării între Republica Moldova și Ucraina lansată în 1994. Scopul Comisiei constă realizarea măsurilor ce vor permite atingerea utilizării raționale și ecologic argumentate precum și protecției apei și a

altor resurse naturale și ecosistemelor din bazinul fluviului Nistru în interesul populației și dezvoltării durabile a statelor. Aplicarea Acordului Nistrean menționat mai sus și activitatea Comisiei Nistrene contribuie la implementarea de către țări a Convenției privind apele transfrontaliere.

Strategia de elaborare a SAP

Baza legislativă

Elaborarea Programului Strategic de Acțiuni se bazează pe recomandările privind întocmirea programului de măsuri indicat în cadrul Directivei cadrul Apa și ghidurile de implementare ale acesteia precum și în legislația națională a Republicii Moldova și Ucrainei.

Directiva Cadru privind Apa

În articolul 11, este indicat că pentru fiecare bazin hidrografic este necesar de elaborat programul de măsuri luând în considerare rezultatele analizei impactului activităților umane cu scopul de a realiza obiectivele de mediu. Obiectivele de mediu (tab. 2) sunt specificate pentru apele de suprafață, apele subterane, zonele protejate

Tabelul 2. Obiectivele de mediu conform DCA

<i>Obiective de mediu pentru apele de suprafață</i>	<i>Obiective de mediu pentru apele subterane</i>
– prevenirea deteriorării stării tuturor corpurilor de apă de suprafață, – protejarea, îmbunătățirea, refacerea corpurilor de apă de suprafață cu scopul de a obține o stare bună a apelor de suprafață – protejarea și îmbunătățirea corpurilor de apă artificiale și a corpurile de apă puternic modificate cu scopul de a obține un potențial ecologic bun și o stare chimică bună – reducerea treptată a poluării cu substanțe prioritare și stoparea sau eliminarea treptată a emisiilor, evacuărilor și pierderilor substanțelor periculoase prioritare	– prevenirea sau limitarea evacuărilor poluanților în apele subterane și prevenirea deteriorării stării tuturor corpurilor de apă subterană, – protejarea, îmbunătățirea și refacerea tuturor corpurilor de apă subterană, asigurând un echilibru între captările și realimentarea pânzei freatice cu scopul de a obține o stare bună a apelor subterane – inversarea tendințelor de creștere, semnificativă și durabilă, a nivelului concentrației oricărui poluant ca urmare a impactului activităților umane, pentru a reduce în mod treptat poluarea apelor subterane

În cadrul DCA sunt definite 2 tipuri de măsuri: “de bază” și “suplimentare” (tab. 3), care se regăsesc în articolul 11, Anexa VI. "Măsurile de bază" constituie cerințele minime care trebuie să fie respectate; "măsurile suplimentare" se definesc și se realizează suplimentar celor de bază cu scopul de a atinge obiectivele de mediu.

Tabelul 3. Măsurile de bază și suplimentare conform DCA

<i>Măsurile de bază</i>	<i>Măsurile suplimentare</i>
a) măsuri pentru implementarea legislației comunitare pentru protecția apelor (inclusiv măsurile în cadrul directivelor indicate în partea A, anexa VI, printre care sunt Directiva privind epurarea apelor uzate orășenești (91/271/EEC), Directiva privind nitrării (91/676/EEC), Directiva privind apa potabilă (98/83/EC), Directiva privind habitatele (92/43/EEC) ș.a.) b) măsuri pentru recuperarea costurilor pentru serviciile de apă (Art. 9 al DCA); c) măsuri care promovează utilizarea eficientă și durabilă a apei; d) măsuri de protecție a zonelor (surselor) de prelevare a apelor în scop potabil (art. 7 al DCA); e) măsuri pentru controlul și autorizarea prelevărilor de apă din surse de suprafață și subterane; f) măsuri pentru controlul și autorizarea reîncărcării artificiale sau a realimentării corpurilor de apă subterană; g) măsuri de control și autorizare a surselor de poluare punctiforme; h) măsuri de control și autorizare a surselor de poluare difuze; i) măsuri privind controlul modificărilor hidromorfologice ale apelor de suprafață (măsurile pentru asigurarea condițiilor hidromorfologice necesare atingerii stării ecologice bune/potențialului ecologic bun a corpurilor de apă, precum și la măsurile de control și reglementare a debitului ecologic); j) măsuri pentru interzicerea sau reglementarea evacuărilor directe de poluanți în apele subterane; k) măsuri pentru reducerea / eliminarea poluării apelor de suprafață cu substanțe prioritare; l) măsuri pentru prevenirea poluărilor accidentale.	(i) instrumente legislative; (ii) instrumente administrative; (iii) instrumente economice sau fiscale; (iv) acorduri de mediu negociate; (v) valori limită și controlul de emisii; (vi) coduri de bune practici; (vii) recrearea și refacerea zonelor umede; (viii) control ale captărilor; (ix) măsuri de gestionare a cererii, inclusiv, promovarea unei producții agricole adaptate, cum ar fi recoltele care necesită un volum scăzut de apă în zonele afectate de secetă; (x) măsuri privind eficacitatea și reciclarea, inclusiv, implementarea tehnologiilor de utilizare eficientă a apei în industrie, precum și agricultură; (xi) proiecte de construcție; (xii) uzine de desalinizare; (xiii) proiecte de refacere a infrastructurii; (xiv) realimentarea artificială a acviferelor; (xv) proiecte educaționale; (xvi) proiecte de cercetare, și demonstrative; (xvii) alte măsuri necesare.

Legislația națională

Tabelul 4 oferă o analiză comparativă a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 886 din 01.11.2013 și a Hotărârii Cabinetului de Miniștri al Ucrainei nr. 336 din 18.05.2017.

Tabelul 4. Programul de măsuri definit în cadrul legislației Republicii Moldova și Ucrainei

	Ucraina	Moldova
Documen tul legislativ	Hotărârea Cabinetului de Miniștri al Ucrainei Nr. 336 din 18.05. 2017 privind aprobarea procedurii de elaborare a planului de gestionare a bazinului hidrografic (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/336-2017-%D0%BF)	Hotărârea de Guvern al Republicii Moldova Nr. 886 din 01.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic (http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=350205&lang=1)
Date generale	O imagine de ansamblu asupra realizării programelor sau activităților, inclusiv modalității de realizare a obiectivelor identificate.	Programul de măsuri este parte componentă a Planului de gestionare, se întocmește pentru fiecare district al bazinului hidrografic și include măsurile elaborate de comitetul districtului bazinului hidrografic pentru realizarea obiectivelor de gestionare. Programul de măsuri ține seama de caracteristicile districtului bazinului hidrografic, presiunile generate de activitățile umane și impactul acestora asupra mediului. Acesta se referă la măsurile care rezultă din legislația națională și vizează prevenirea deteriorării, protejarea, limitarea evacuării poluanților, îmbunătățirea și refacerea stării tuturor corpurilor de apă, precum și valorificarea potențialului apelor în raport cu cerințele dezvoltării durabile a societății.
Scopul programu lui de măsuri	Se elaborează cu scopul de a atinge obiectivele de mediu definite pentru fiecare regiune a bazinului hidrografic, în termeni temporali specifici. Scopul strategic de mediu pentru toate regiunile bazinelor	Programul de măsuri este elaborat pentru atingerea obiectivelor de mediu cu referire la starea apelor de suprafață, a apelor subterane și a zonelor protejate ale districtului bazinului hidrografic pe care îl vizează, inclusiv a celor specifice unor subbazine din cadrul districtului bazinului hidrografic.

	hidrografice este de a atinge / menține statutul ecologic „bun” al corpurilor de apă de suprafață și subterane, precum și un potențial ecologic „bun” al corpurilor de apă de suprafață artificiale sau puternic modificate.	Programul de măsuri are drept scop fundamentarea acțiunilor, soluțiilor și a lucrărilor pentru: 1) atingerea și menținerea stării bune a apelor de suprafață și subterane; 2) identificarea presiunilor antropice importante asupra stării apelor de suprafață și subterane; 3) diminuarea efectelor negative și reducerea surselor de poluare; 4) determinarea cerințelor de calitate privind resursele de apă.
Lista măsurilor	Lista completă a programelor (planurilor) pentru bazinul hidrografic sau sub-bazinului, conținutul și problemele acestora care trebuie să abordeze: 1) apele de suprafață: – măsuri pentru reducerea poluării prin substanțe organice (surse difuze și punctiforme); – măsuri pentru reducerea poluării cu substanțe biogene (surse difuze și punctiforme); – măsuri de reducere a poluării cu substanțe periculoase (surse difuze și punctiforme); – măsuri care vizează îmbunătățirea/restabilirea regimului hidrologic și a indicatorilor morfologici în caz de perturbare a scurgerii naturale ale râurilor, conexiunii hidraulice între albiile și luncile inundabile, modificărilor hidrologice, modificărilor morfologice ale râurilor; – proiecte de infrastructură planificate și măsuri menite să reducă impactul acestora asupra stării apelor de suprafață; 2) apele subterane:	Programul include, fără a se limita la acestea, măsuri pentru: 1) implementarea legislației în vigoare; 2) aplicarea principiilor recuperării costurilor serviciilor de apă; 3) protejarea surselor de apă utilizate pentru potabilizare; 4) controlul prelevărilor din sursele de apă pentru folosințe; 5) diminuarea poluării din surse punctiforme și a altor activități antropice semnificative; 6) reducerea poluării cu substanțe prioritare; 7) identificarea corpurilor de apă care riscă să nu atingă obiectivele de mediu; 8) prevenirea sau reducerea impactului poluărilor accidentale; 9) informarea și consultarea publicului, privind rezultatele acestor măsuri și modificările operate planului.

- măsuri de reducere a poluării (surse difuze și punctiforme);
 - măsuri pentru prevenirea epuizării apelor subterane;
 - proiecte de infrastructură planificate și măsuri menite să reducă impactul acestora asupra stării apelor subterane;
- 3) alte măsuri.

Selectarea măsurilor

Ca urmare a analizei actelor normative internaționale menționate anterior (DCA, articolul 11 din anexa VI), precum și a documentelor legislative naționale privind apa, a fost elaborată o listă consolidată de măsuri pentru îmbunătățirea stării corpurilor de apă.

În acest context, au fost luate în considerare și activitățile care au ca scop rezolvarea ***problemelor transfrontaliere semnificative ale apei și cele legate de interdependența între cantitatea și calitatea apei***. Lista a tuturor măsurilor identificate în baza acestor principii este prezentată în Anexa 1.

Direcțiile strategice de acțiuni

În baza analizei listei de măsuri și problemelor majore identificate în cadrul bazinului hidrografic Nistru, au fost definite 7 direcții strategice de acțiuni (fig. 6):

1. Reducerea poluării apelor din surse punctiforme și difuze și cu plastic precum și prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice
2. Îmbunătățirea statutului și potențialului hidromorfologic al corpurilor de apă de suprafață
3. Protecția și prevenirea degradării apelor de suprafață și subterane
4. Atenuarea consecințelor schimbărilor climatice și a dezastrelor naturale
5. Perfecționarea cadrului legislativ și normativ și a mecanismelor de aplicare a acestuia
6. Întărirea colaborării moldo - ucrainene în vederea utilizării raționale a resurselor de apă
7. Promovarea principiilor privind utilizarea rațională a resurselor de apă

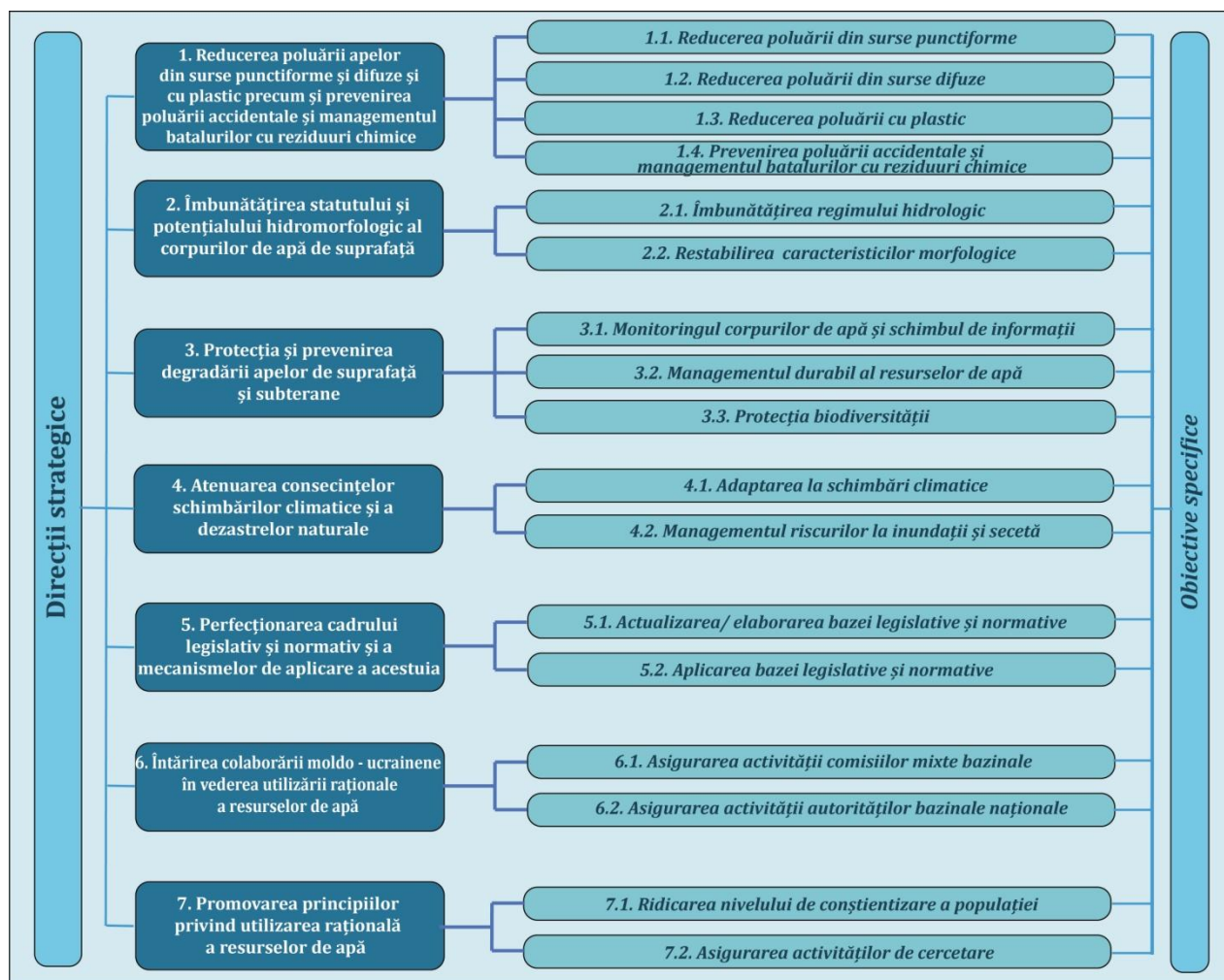

Figura 6. Direcții strategice de acțiune și obiective specifice

Din cele 7 direcții strategice de acțiuni primele 3 coincid, în mare parte, cu obiectivele de mediu stipulate în cadrul DCA.

Prima direcție strategică **„Reducerea poluării apelor din surse punctiforme și difuze și cu plastic precum și prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice”** ține de reducerea treptată a poluării apei din toate sursele și, în special, va conține măsuri ce vor contribui la

- reducerea poluării cu substanțe organice (din surse difuze și punctiforme)
- reducerea poluării cu substanțe biogene (din surse difuze și punctiforme)
- reducerea poluării cu substanțe periculoase/prioritare (din surse difuze și punctiforme)
- reducerea poluării cu plastic
- reducerea poluării și epuizării apelor subterane
- Prevenirea sau reducerea impactului poluărilor accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice

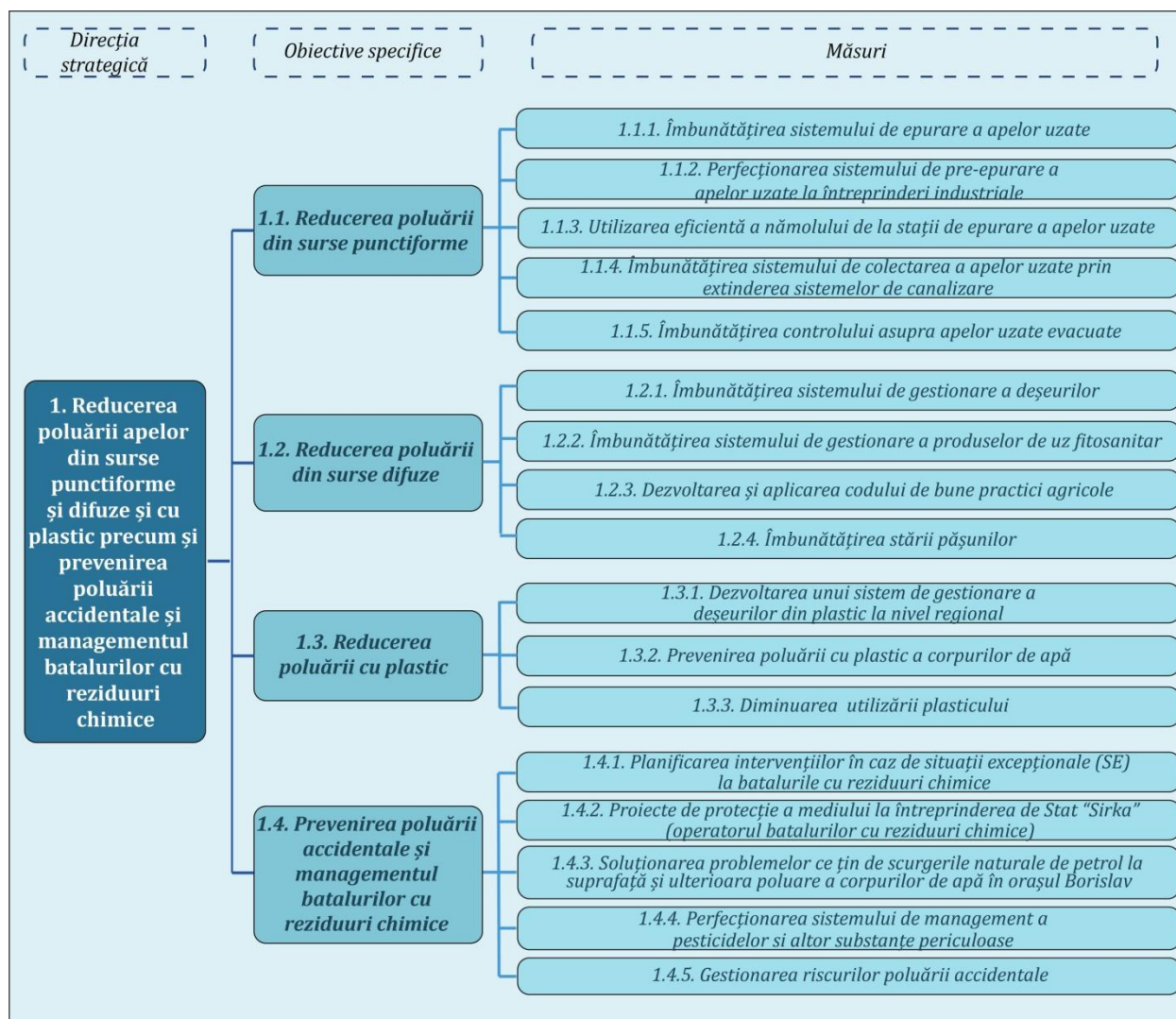

Figura 7. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 1

A doua direcție strategică „**Îmbunătățirea statutului și potențialului hidromorfologic al corpurilor de apă de suprafață**” ține de măsuri ce sunt orientate spre îmbunătățirea stării tuturor corpurilor de apă și, în special, celor puternic modificate. Astfel, măsurile trebuie să contribuie la

- îmbunătățirea regimului hidrologic
- restabilirea caracteristicilor hidromorfologice

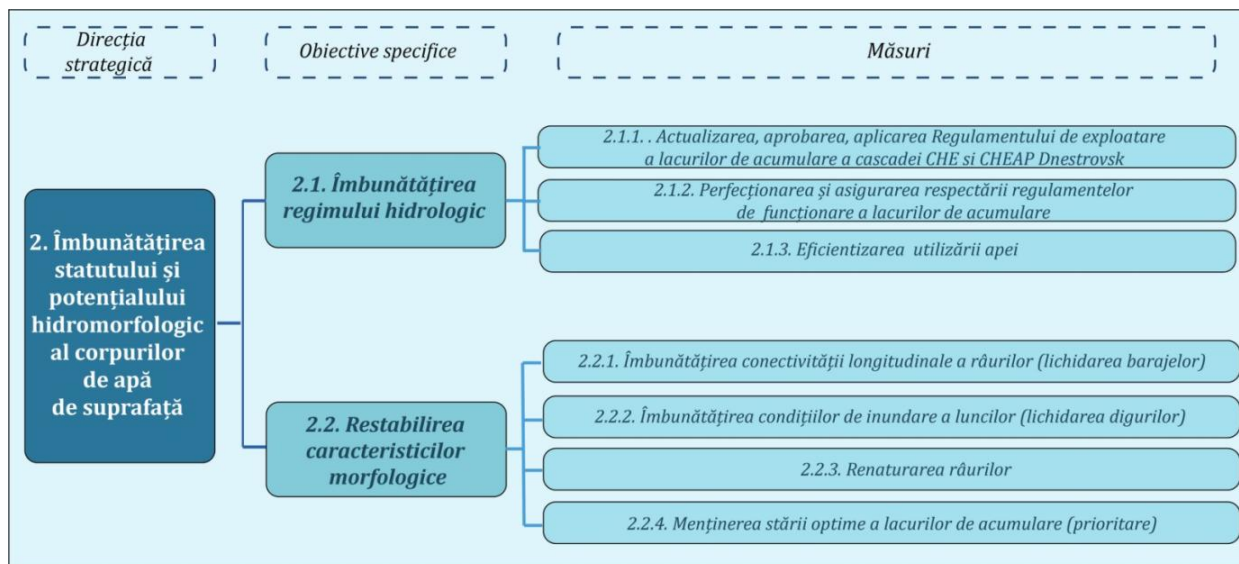

Figura 8. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 2

Direcția strategică 3 „**Protecție și prevenire a degradării apelor de suprafață și subterane**” prevede măsuri de protecție și prevenire a deteriorării stării apelor de suprafață și subterane:

- controlul asupra captărilor apelor și evacuărilor apelor uzate
- aplicarea principiilor recuperării costurilor serviciilor de apă
- aplicarea codurilor bunelor practici
- protejarea surselor de apă utilizate pentru potabilizare
- îmbunătățirea stării biodiversității

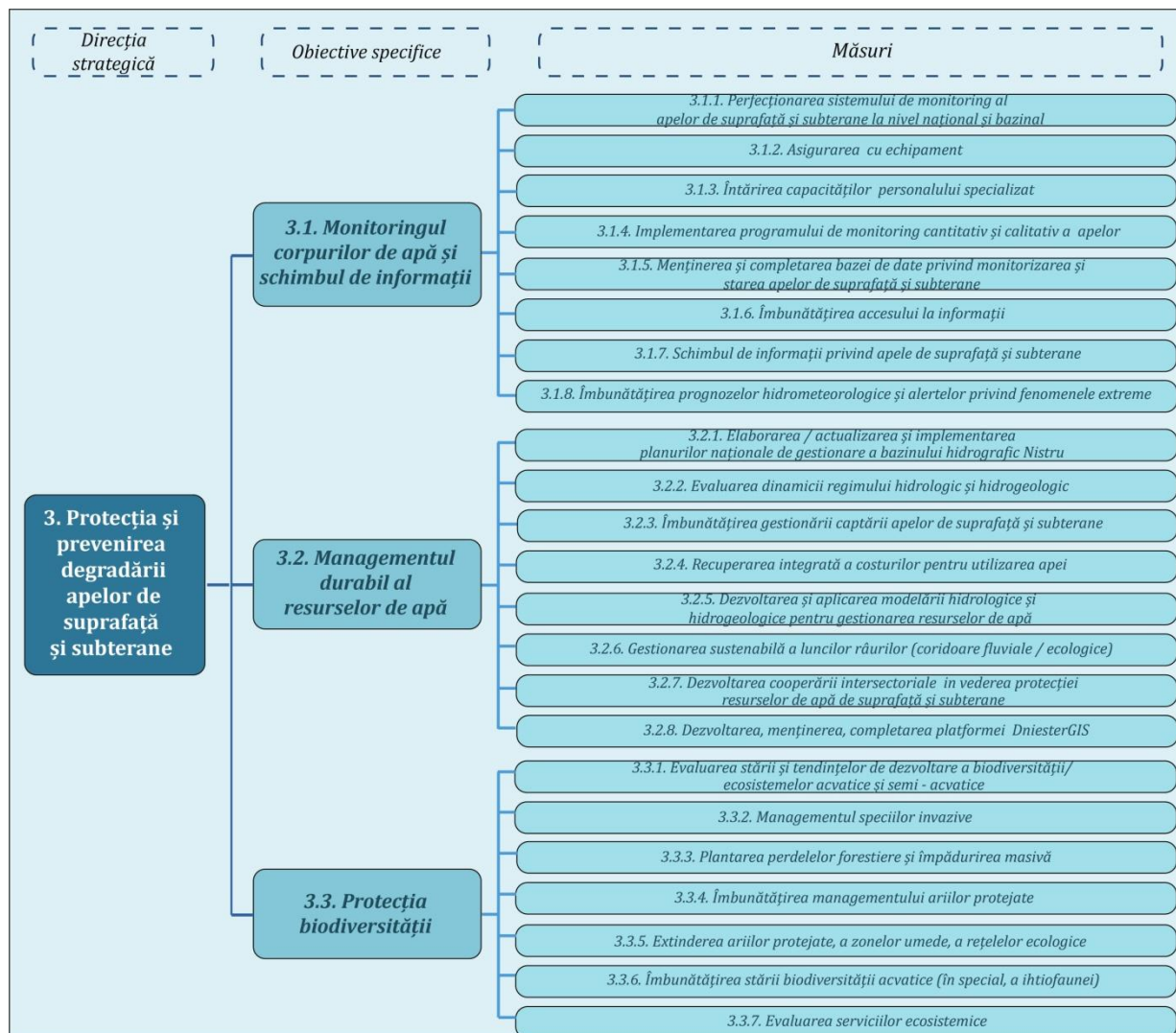

Figura 9. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 3

Direcția strategică 4 „**Atenuarea consecințelor schimbărilor climatice și a dezastrelor naturale**” ține de măsurile orientate către adaptarea la schimbările de mediu și diminuarea riscului hazardurilor naturale. Setul de măsuri va contribui la soluționarea problemelor ce țin de:

- schimbări climatice
- viituri și inundații
- seceta și deficitul de apă

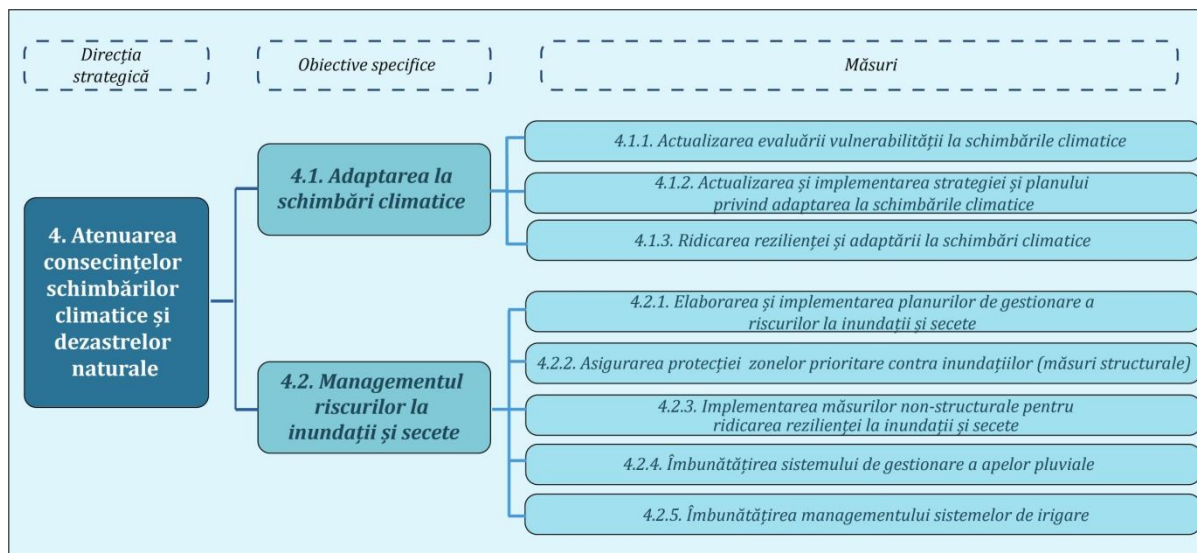

Figura 10. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 4

Direcția strategică 5 „**Perfecționarea cadrului legislativ și normativ și a mecanismelor de aplicare a acestuia**” este orientată spre perfecționarea documentelor legislative și a celor normative naționale existente, elaborarea unor documente noi precum și adaptarea legislației europene.

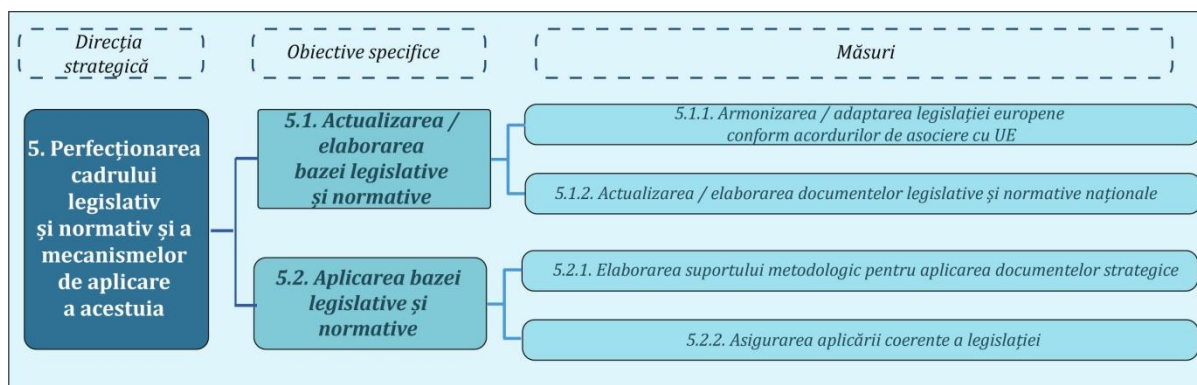

Figura 11. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 5

Măsurile direcției strategice 6 „**Întărirea colaborării moldo - ucrainene în vederea utilizării raționale a resurselor de apă**” vor contribui la îmbunătățirea colaborării între Republica Moldova și Ucraina în domeniul gestionării resurselor de apă, la armonizarea legislației între două state, la organizarea diferitor activități comune. Măsurile pot fi convențional grupate în măsuri ce vor asigura activitatea atât a Comisiei Nistrene și altor comisii mixte bilaterale ce țin de problemele privind resursele de apă precum și a comitetelor/ consiliilor bazinale naționale.

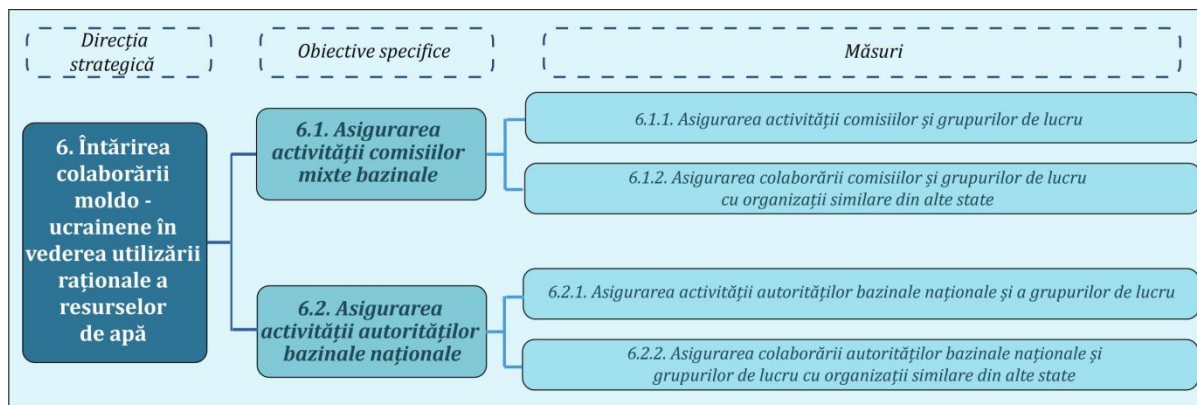

Figura 12. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 6

Măsurile direcției strategice 7 „**Promovarea principiilor privind utilizarea rațională a resurselor de apă**” sunt dedicate ridicării nivelului de conștientizare și participării societății din cadrul bazinului hidrografic în activități ce țin de protecția, utilizarea rațională, gestionarea sustenabilă a apelor de suprafață și subterane, adaptării la schimbări climatice, de asemenea, include măsuri de îmbunătățire a cercetărilor în domeniul apei.

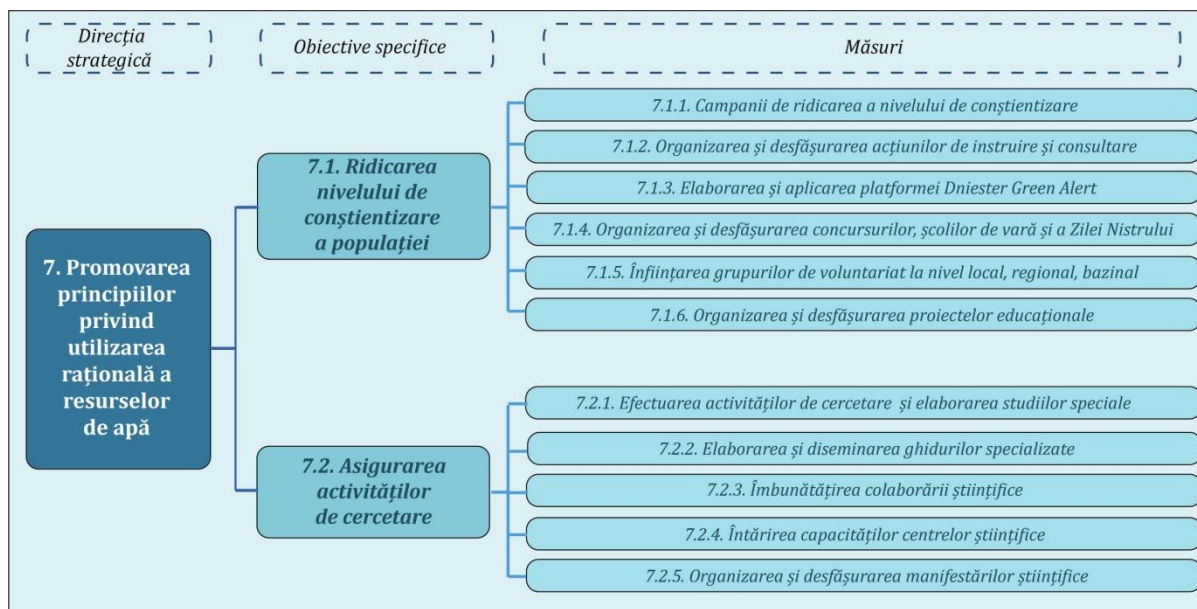

Figura 13. Obiectivele specifice și măsurile direcției strategice 7

Perioada de implementare și asigurarea financiară

Conform DCA, și legislației naționale a celor două state, planurile de management se realizează în cicluri a câte 6 ani. Primul ciclu în Republică Moldova se încadrează în limitele anilor 2017-2022, în Ucraina – 2025-2030.

Prezentul SAP este elaborat pentru o perioadă de 15 ani (2021-2035) și va fi revizuit o dată în 5 ani sau mai des, dacă este necesar.

Finanțarea măsurilor SAP se presupune a fi din următoarele surse:

- programe curente relevante la nivel național, regional, local;

- programe relevante la nivel național, regional, local, a căror adoptare este planificată pentru perioada de după anul 2020;
- împrumuturi de la bănci internaționale specializate în proiecte de infrastructură;
- programe și proiecte internaționale;
- subvenții/ credite;
- private / afaceri.

Costul activităților SAP propuse a fost estimat după cum urmează:

- L - <100.000 euro;
- M - 100.000 - 1.000.000 euro;
- H -> 1.000.000 de euro.

Monitorizare si evaluare

Monitorizarea implementării SAP trebuie să aibă drept scop evaluarea realizării obiectivelor și a progresului implementării măsurilor, precum și a eficienței economice a acestora. Următorii trei indicatori de monitorizare și evaluare a SAP sunt utilizați, în mod obișnuit, în proiectele GEF

1. Indicatori de proces

Acțiunile strategice din cadrul SAP adesea se orientează pe lichidarea cauzelor concrete ale problemelor transfrontaliere identificate în TDA. Probabil că, va fi necesară o perioadă mai lungă de timp până când modificările structurale se vor reflecta printr-o scădere măsurabilă a presiunilor antropice din bazinului Nistru sau prin schimbări măsurabile ale condițiilor de mediu și socio-economice. În consecință, indicatorii de proces vor reflecta progresul realizat în implementarea acțiunilor și activităților necesare în aceste scopuri.

2. Indicatori de reducere a stresului

Indicatorii de reducere a stresului reflectă de obicei modul în care cauzele directe ale presiunilor socio-economice sau ecosistemele au fost reduse sau lichidate.

3. Indicatorii stării mediului

Indicatorii stării mediului vor urmări progresul în atingerea scopului și obiectivelor SAP.

Anexa 1. Lista măsurilor Programului Strategic de Acțiuni pe perioada anilor 2021-2035.

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
Direcția strategică 1. Reducerea poluării apelor din surse punctiforme și difuze și cu plastic precum și prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice								
Obiectivul specific 1.1. Reducerea poluării din surse punctiforme								
1.1.1.	MD, UA	Îmbunătățirea sistemului de epurare a apelor uzate	- inventarierea și evaluarea stării stațiilor de epurare - elaborarea planului de acțiuni și prioritizarea stațiilor de epurare ce trebuie supuse construcției/ reconstrucției/ modernizării / extinderii - elaborarea studiilor de fezabilitate și estimări ale costurilor - elaborarea proiectelor tehnice pentru stațiile de epurare în ordinea prioritizării determinate - construcția/ reconstrucția/ modernizarea/ extinderea stațiilor de epurare - evaluarea sistemului de epurare a apelor uzate în zonele neconectate la stații de epurare - identificarea și aplicarea metodelor alternative de epurare a apelor uzate în zonele unde nu este fezabilă construcția	MD: MADRM / Agenția de Mediu / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de dezvoltare regională / Agenția Apele Moldovei în colaborare cu autoritățile publice locale UA: Ministerul Dezvoltării Comunităților și Teritoriilor, MPMRN	MD: BEI, BERD, FNDR, FDD, bugetul de Stat, local, credite UA: bugetele locale, regionale, de stat, împrumuturi bancare	H	10-15	Rapoarte de inventariere, studii de fezabilitate, planuri elaborate, proiecte tehnice, stații de epurare a apelor uzate construite/ modernizate, rapoarte privind îmbunătățirea stării apelor

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			stațiilor de epurare - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării corpurilor de apă ca urmare a măsurilor întreprinse	Comunități teritoriale asociate (CTA)				
1.1.2.	MD, UA	Perfecționarea sistemului de pre-epurare a apelor uzate la întreprinderi industriale	- identificarea, inventarierea și evaluarea stării stațiilor de pre-epurare a apelor uzate de la întreprinderi industriale - desfășurarea campaniilor de informare și conștientizare în vederea necesității pre-epurării apelor uzate industriale, deversate în sisteme centralizate de canalizare - elaborarea și implementarea strategiilor de dialog cu întreprinderile în vederea eficientizării pre-epurării apelor uzate - elaborarea studiilor de fezabilitate și estimări ale costurilor - elaborarea proiectelor tehnice - construcția / reconstrucția / modernizarea stațiilor de pre-epurare a apelor uzate - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării corpurilor de apă ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: MADRM / întreprinderi industriale / Agenția de Mediu / Inspectoratul pentru protecția mediului / Apă Canal UA: MDCT, MPMRN întreprinderi industriale	MD: BEI, BERD, FNDR, bugetul local, de stat, bugetul întreprinderilor industriale UA: întreprinderi industriale, împrumuturi bancare	H	>10	Rapoarte de inventariere, studii de fezabilitate, planuri elaborate, proiecte tehnice, stații de pre-epurare construite / modernizate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită
1.1.3.	MD, UA	Utilizarea eficientă a nămolului de la stații de epurare a	- elaborarea studiilor și rapoartelor privind starea nămolului de la stații de epurare a apelor uzate - elaborarea, aprobarea și implementarea regulamentului privind gestionarea	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu	MD: BEI, BERD, FNDR, FDD, bugetul de stat, local	H	> 10	Rapoarte de inventariere, studii de fezabilitate, metode

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		apelor uzate	nămolului de la stațiile de epurare al apelor uzate - identificarea si aplicarea metodelor privind utilizarea eficientă a nămolului de la stații de epurare a apelor uzate - elaborarea studiilor de fezabilitate si estimări ale costurilor - construcția/ reconstrucția/modernizarea/ extinderea instalațiilor pentru prelucrarea, depozitarea și utilizarea nămolului după tratarea secundară / terțiară a apelor uzate - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	/ Agenția Națională pentru Sănătate Publică / Apa Canal în colaborare cu autoritățile publice locale UA: MDCT, MPMRN întreprinderi industriale, CTA	UA: Bugetele de stat, regionale, locale, împrumuturi bancare			definite, proiecte tehnice, instalații / facilități construite/ modernizate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită
1.1.4.	MD, UA	Îmbunătățirea sistemului de colectarea a apelor uzate prin extinderea sistemelor de canalizare	- inventarierea si evaluarea stării sistemelor de canalizare a apelor uzate - prioritizarea construcției/ reconstrucției /extinderii rețelelor de canalizare - studii de fezabilitate si estimări financiare - elaborarea proiectelor tehnice - extinderea/modernizarea rețelelor de canalizare - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: MADRM/ Apă Canal în colaborare cu autoritățile publice locale UA: MDCT, MPMRN APR (autorități publice regionale), CTA	MD: BEI, BERD, FNDR, bugetul de stat, local, granturi UA: bugetele de stat, regionale, locale de stat, împrumuturi bancare	M	>10	rapoarte de inventariere, studii de fezabilitate, proiecte tehnice, rețele de canalizarea extinse/ modernizate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
1.1.5.	MD	Îmbunătățirea controlului asupra apelor uzate evacuate	- identificarea, cartarea și evaluarea punctelor de evacuare a apelor uzate - controlul riguros al punctelor autorizate de evacuare a apelor uzate - lichidarea punctelor neautorizate de evacuare a apelor uzate - aplicarea metodelor alternative de stocarea, epurare, utilizare a apelor uzate - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu / autoritățile publice locale	MD: FNDR, FDD, bugetul de stat, local	M	>10	rapoarte de inventariere, metode aplicate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită
Obiectivul specific 1.2. Reducerea poluării din surse difuze								
1.2.1.	MD, UA	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor	- inventarierea și cartografierea gunoiștilor și a platformelor de stocare a gunoiului de grajd - lichidarea gunoiștilor neautorizate - perfecționarea sistemului de colectare, stocare, sortare a deșeurilor - construcția/ modernizarea / extinderea zonelor de stocare și sortare a deșeurilor - elaborarea studiilor de fezabilitate pentru zonele de gestionare a deșeurilor municipale - elaborarea și aplicarea planurilor locale de gestionare a deșeurilor municipale - îmbunătățirea metodologiei de raportare în	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu în colaborare cu autoritățile publice locale UA: Ministerul dezvoltării economiei, comerțului și agriculturii (ME),	MD: FNDR, FDD bugetul de stat, local, credite UA: bugetele regionale, locale de stat, împrumuturi bancare. granturi	H	<10	rapoarte de inventariere, planuri elaborate și aplicate, gunoiști lichidate, gunoiști modernizate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			domeniul gestionării deșeurilor - elaborarea ghidului de gestionare a gunoiului de grajd - aplicarea celor mai bune practici / tehnologii existente în cadrul fermelor zootehnice - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MPMRN, APR, CTA				
1.2.2.	MD, UA	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a produselor de uz fitosanitar	- colectarea și analiza informației privind utilizarea produselor de uz fitosanitar (îngrășămintelor) - evaluarea impactului utilizării produselor de uz fitosanitar asupra apelor de suprafață și subterane - perfecționarea cadrului normativ și instituțional privind utilizarea produselor de uz fitosanitar în agricultură - depozitarea corectă a produselor de uz fitosanitar - elaborarea și aplicarea unor ghiduri/ grafice privind aplicarea produselor de uz fitosanitar în agricultură - raționalizarea aplicării produselor de uz fitosanitar pe terenurile agricole - respectarea restricțiilor și limitelor privind aplicarea produselor de uz fitosanitar pe	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu / companii agricole, asociații ale fermierilor UA: ME, MPMRN companii agricole, asociații ale fermierilor	MD: FNDR, bugetul de stat, local, companii agricole, asociații ale fermierilor UA: companii agricole, asociații ale fermierilor, împrumuturi bancare	M	>10	rapoarte de inventariere, ghiduri elaborate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			diferite terenuri - rotația culturilor pentru limitarea pierderilor (scurgerilor) de azot către corpurile de apă subterană sau de suprafață - elaborarea și implementarea unui sistem de raportare privind aplicarea produselor de uz fitosanitar - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse					
1.2.3.	MD, UA	Dezvoltarea și aplicarea codului de bune practici agricole	- elaborarea codului de bune practici agricole - stabilirea zonelor prioritare și aplicarea codului de bune practici pe acestea - elaborarea, aprobarea și aplicarea metodologiilor privind identificarea și cartarea zonelor vulnerabile (la nitrați), elaborarea și aplicarea măsurilor de reducere a poluării - studii de fezabilitate - desfășurarea campaniilor de informare și conștientizare la întreprinderi agricole / companii agricole privind aplicarea codului de bune practici agricole - elaborarea și implementarea programelor de micro-creditare sau granturi pentru implementarea codului de bune practici - aplicarea metodelor de reducere a eroziunii	MD: MADRM / Agenția de Mediu / autoritățile publice locale/ companii agricole, asociații ale fermierilor UA: ME, MPMRN companii agricole, asociații ale fermierilor	MD: IFAD, bugetul de stat, local, companii agricole, asociații ale fermierilor UA: companii agricole, asociații ale fermierilor, proiecte de asistență tehnică	M	5-10	Cod de bune practici agricole elaborat, aprobat și aplicat, metodologii, studii de fezabilitate, programe de micro-creditare sau granturi, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			solului - elaborarea rapoartelor					
1.2.4.	MD	Îmbunătățirea stării pășunilor	- delimitarea zonelor pentru pășunat - elaborarea și aplicarea normelor/ghidurilor privind întreținerea și gestionarea pășunilor, numărul optim de animale raportat la o anumită suprafață de pășune - elaborarea normelor pentru adăpatul animalelor în preajma corpurilor de apă - aplicarea principiului pășunatului parcellar - elaborarea rapoartelor	MD: MADRM și autoritățile publice locale	MD: IFAD, bugetul de stat, local, companii agricole, fermieri	M	5-10	norme/ghiduri elaborate și aprobate, zone pentru pășunat delimitate
Obiectivul specific 1.3. Reducerea poluării cu plastic								
1.3.1.	MD, UA	Dezvoltarea unui sistem de gestionare a deșeurilor din plastic la nivel regional	- dezvoltarea și implementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor din plastic în zonele urbane/ rurale - perfecționarea sistemelor de reciclare a plasticului - dezvoltarea instrumentelor economice privind reducerea utilizării plasticului - studii de fezabilitate - elaborarea rapoartelor	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu / Agenția Apele Moldovei în colaborare cu autoritățile publice locale UA: MDCT, MPMRN; APR,	MD: BEI, BERD, bugetul de stat, local, granturi UA: bugetele regionale și locale, granturi	M	<10	Sistem funcțional de colectare separată a plasticului, instrumente economice identificate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
				CTA				
1.3.2.	MD, UA	Prevenirea poluării cu plastic a corpurilor de apă	- identificarea zonelor afectate de poluarea cu plastic - colectarea plasticului și curățarea teritoriilor adiacente de deșeuri - desfășurarea campaniilor de informare și conștientizare privind daunele precum și metodele de prevenire a poluării cu produse din plastic - elaborarea rapoartelor și a recomandărilor speciale de prevenire a poluării cu plastic	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu în colaborare cu autoritățile publice locale, voluntari, ONG UA: MPMRN; APR, CTA, ONG	MD: bugetul de stat, local UA: bugetele regionale și locale, granturi	L	anual	Volume de deșeuri colectate, campanii de informare și conștientizare, rapoarte, starea apelor îmbunătățită
1.3.3.	MD, UA	Diminuarea utilizării plasticului	- identificarea și promovarea produselor alternative plasticului - elaborarea și implementarea strategiilor de dialog cu întreprinderile, agenții economici în vederea diminuării utilizării/comercializării produselor din plastic - elaborarea și implementarea programelor de înlocuire a plasticului cu produse alternative biodegradabile - elaborarea rapoartelor și recomandărilor	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu în colaborare cu autoritățile publice locale, agenți economici UA: MDCT, MPMRN; APR, municipalitățile	MD: bugetul de stat, local, întreprinderi, agenți economici, granturi UA: întreprinderi, împrumuturi bancare, granturi	L/M	<10	programe de înlocuire a plasticului elaborate și aplicate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită

Nr	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
Obiectivul specific 1.4. Prevenirea poluării accidentale și managementul batalurilor cu reziduuri chimice								
1.4.1.	UA	Planificarea intervențiilor în caz de situații excepționale (SE) la batalurile cu reziduuri chimice	- Perfecționarea Recomandărilor metodologice cu privire la elaborarea planurilor de intervenție în caz de SE (2015, 2020) la capitolul batalurilor cu reziduuri chimice - Elaborarea planurilor de intervenție în caz de SE pentru autoritățile de stat și operatorii batalurilor cu reziduuri chimice luând în considerație cerințele hotărârii Cabinetului de Miniștri al Ucrainei din 14 martie 2018 nr. 223 "Privind aprobarea Planului de intervenție în caz de situații excepționale la nivel de stat", ordinului Serviciului de Stat privind Situațiile Excepționale din Ucraina din 24 martie 2020 Nr. 224 "Cu privire la aprobarea recomandărilor metodologice", Recomandări metodologice pentru elaborarea planurilor în domeniul protecției civile (ICSPPS, 2015); - Desfășurarea instruirilor în baza planurilor elaborate de intervenție în caz de SE pentru a îmbunătăți interacțiunea dintre autoritățile de stat și operatorii batalurilor cu reziduuri chimice;	UA: Întreprinderile - operatorii batalurilor cu reziduuri chimice, autoritățile publice locale, APR, MPMRN, SSSE	UA: bugetul de stat și regional	M	10	planuri de intervenție în caz de SE elaborate Raport privind instruirile desfășurate pentru autorități de stat și întreprinderi (operatorii batalurilor cu reziduuri chimice)

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- Implementarea proiectelor pilot pentru pregătirea către SE.					
1.4.2.	UA	Proiecte de protecție a mediului la întreprinderea de Stat "Sirka" (operatorul batalurilor cu reziduuri chimice)	Asigurarea unui management adecvat al celor trei bataluri cu reziduuri chimice nefuncționale, în conformitate cu principalele cerințe de siguranță a mediului și tehnologică: • Asigurarea stabilității barajului batalului cu reziduuri chimice nr. 1; • Identificarea modalităților de reutilizare și reciclare a deșeurilor acumulate; • Recultivarea terenurilor perturbate; • Asigurarea epurării apelor pluviale de pe teritoriul întreprinderii, ce se varsă în fluviul Nistru; • Construirea unei stații de epurare (tratare) a apei • Finalizarea construcției canalului de drenaj al apei „Lacul Glubokoe - r. Nistru”. Gestionarea deșeurilor periculoase: gudron și reziduuri de sulf • Amenajarea zonelor special echipate pentru depozitarea temporară în siguranță a deșeurilor; • Reciclarea deșeurilor; • Inspecția solurilor și a corpurilor de apă pentru a determina nivelul de poluare;	UA: MPMRN, ME (întrucât ÎS „Sirka” este gestionată de acest minister), autoritatea publică regională Lviv, Consiliul orășenesc Novorazdolsk, ÎS „Sirka” (operatorul batalurilor cu reziduuri chimice)	UA: bugetul de stat și regional	H	10	Raport privind lucrările executate

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- Dezvoltarea și implementarea măsurilor de lichidare a poluării mediului; - Recultivarea terenurilor perturbate. Asigurarea implementării proiectului în conformitate cu pachetul de documentație tehnică și proiectare, elaborat în 2013-2015, pentru Parcul Industrial Novorazdolsk de pe teritoriul întreprinderii de stat Sirka. Parcul planificat este inclus în Registrul parcurilor industriale al Ministerului Dezvoltării Economice, Comerțului și Agriculturii din Ucraina					
1.4.3	UA	Soluționarea problemelor ce țin de scurgerile naturale de petrol la suprafață și ulterioara poluare a corpurilor de apă în orașul Borislav	- Efectuarea lucrărilor de cercetare pentru identificarea și crearea unei baze de date a sondelor abandonate (fântâni-foraje), care au rămas ca urmare a extracțiilor precedente de petrol, ca surse de poluare a apei - Închiderea (conservarea) în siguranță a sondelor abandonate și restaurarea terenurilor - Amenajarea structurilor ingineresti de întărire a malurilor în zonele unde sunt poziționate sondele de extragere a petrolului și alte puncte de colectare a acestuia	UA: MPMRN, autoritatea publică regională Lviv, Consiliul orășenesc Borislav	UA: bugetul de stat și regional	H	<5	Raport privind lucrările executate, inclusiv: - baza de date cu sondelor abandonate (fântâni-foraje) ca surse de poluare a corpurilor de apă

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
1.4.4	MD UA	Perfecționarea sistemului de management al pesticidelor și altor substanțe periculoase	- Inventarierea și evaluarea stării depozitelor de pesticide - Crearea cadrului instituțional și a infrastructurii necesare pentru gestionarea deșeurilor periculoase - Elaborarea și implementarea planului pentru lichidarea depozitelor de pesticide și reabilitarea zonelor contaminate - Construcția / reconstrucția / întreținerea în condiții optime a depozitelor de pesticide - Elaborarea rapoartelor privind măsurile implementate	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu / Inspectoratul General privind Situații de Urgență UA: ME, MPMRN, APR	MD: bugetul de stat, local, granturi, GIZ, GEF UA: bugetul de stat și regional	H	<10	Îmbunătățire a sistemului de gestionare a pesticidelor, elaborarea și implementarea planului, depozite de pesticide lichidate, zone contaminate reabilite, depozite reconstruite, rapoarte
1.4.5	MD UA	Gestionarea riscurilor poluării accidentale	- Efectuarea cercetărilor specializate cu privire la riscurile de poluare accidentală - Elaborarea / revizuirea și aprobarea planului de acțiuni în caz de poluare accidentală - Identificarea, cartarea, prioritizarea zonelor care pot fi susceptibile de poluare accidentală - Identificarea și aplicarea metodelor de reducere a riscului de poluare accidentală - Pregătirea rapoartelor privind măsurile	MD: MADRM / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de Mediu / Inspectoratul General privind Situații de Urgență UA:	MD: bugetul de stat, local, granturi, GIZ, GEF UA: bugetul de stat, regional, local	L	<5	Plan de acțiune elaborat / revizuit și aprobat, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			implementate	întreprinderile - operatorii batalurilor cu reziduuri chimice/ autoritățile publice locale/ APR / SSSE / ASRA				
Direcția strategică 2. Îmbunătățirea statutului și potențialului hidromorfologic al corpurilor de apă de suprafață								
Obiectivul specific 2.1. Îmbunătățirea regimului hidrologic								
2.1.1.	MD, UA	Actualizarea , aprobarea, aplicarea Regulamentului de exploatare a lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk	- revizuirea textului Regulamentului de exploatare, studierea problemelor ce țin de exploatarea lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk și elaborarea recomandărilor - aprobarea versiunii optimizate a Regulamentului de exploatare a lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk - gestionarea sustenabilă a cascadei de lacuri de acumulare pentru asigurarea optimă cu apă a societății, economiei și ecosistemelor, protecția contra hazardurilor hidrologice,	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei MD-UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru	MD: bugetul de stat UA: MPMRN, Ministerul Energeticii, Î.S. Ukrhidroenerg	M	<5, permanent	Regulament de exploatare actualizat, aprobat, aplicat, rapoarte anuale, complex hidrotehnic eficient funcțional, starea apelor îmbunătățită

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			producerea energiei electrice. - elaborarea modelului de funcționare a lacurilor de acumulare Dnestrovsk, luând în considerare cerințele diferitelor domenii (aprovizionarea cu apă, agricultura, protecția împotriva inundațiilor și ocrotirea ecosistemelor (inclusiv în partea inferioară) bazinului fluviului Nistru) și în funcție de scurgerea de apă - aplicarea rezultatelor modelării cu scopul de a elabora metode și scenarii de funcționare optimă a complexului lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk în condițiile insuficienței (secete) sau excesului (viituri) de apă venit din amonte - elaborarea metodologiei de evacuare a viiturii ecologice de primăvară în baza experienței existente la nivel bazinal și la nivel internațional și aplicarea în practică a acesteia pentru asigurarea viiturii ecologice optime - întărirea colaborării moldo-ucrainene în vederea exploatării optime a lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk - elaborarea rapoartelor periodice privind					

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			funcționarea lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk - analiza eficienței exploatării lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk - îmbunătățire periodică a regulamentului de exploatare a lacurilor de acumulare a cascadei CHE si CHEAP Dnestrovsk - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse					
2.1.2.	MD	Perfecționarea și asigurarea aplicării regulamentelor de funcționare a lacurilor de acumulare din bazin	- actualizarea caracteristicilor morfometrice ale lacurilor de acumulare și evaluarea stării structurilor hidrotehnice - evaluarea dinamicii volumelor lacurilor de acumulare - aprecierea modului de folosință a apelor lacurilor de acumulare - actualizarea și aprobarea regulamentelor de exploatare ale lacurilor de acumulare - elaborarea metodologiei de asigurare cu resurse de apă / debite ecologice a zonelor din avalul lacurilor de acumulare, aplicarea acesteia - elaborarea și aplicarea metodologiei privind sincronizarea funcționării lacurilor de acumulare	MD: Agenția “Apele Moldovei” / deținătorii lacurilor de acumulare / Inspectoratul pentru protecția mediului / Inspectoratul General privind Situații de Urgență / Agenția pentru supraveghere tehnica / autorități publice	MD: bugetul de stat	M	>5	Regulamente de funcționare actualizate și aprobate, structuri hidrotehnice funcționale eficiente, starea apelor îmbunătățită

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	locale				
2.1.3.	MD	Efficientizare a utilizării apei	- elaborarea și diseminarea ghidurilor și recomandărilor privind eficientizarea utilizării apelor captate pentru consum, agricultură, industrie - utilizarea tehnologiilor de economisire a apei - asigurarea eficiență cu apă a populației și a sectoarelor economiei - elaborarea și aplicarea documentelor normative/standardelor privind calculul taxelor pentru captarea apelor de suprafață și subterane și a prejudiciilor aduse corpurilor de apă - inventarierea rețelei de distribuție a apelor și a stațiilor de tratare a apei - construcția / modernizarea / extinderea rețelelor de captare și distribuție a apelor (apeducte) - construcția / modernizarea / extinderea stațiilor de tratare a apelor - diminuarea pierderilor de apă la transportare - identificarea și aplicarea măsurilor de	MD: MADRM / Agenția "Apele Moldovei" / autoritățile publice locale / operatorii stațiilor de tratare, apeductelor / consumatorii / agenți economici	MD: BEI, BERD, FDNR, bugetul de stat. local	H	>10	Ghiduri și recomandări elaborate și diseminate, populație asigurată cu apă calitativă, apeducte construite / modernizate, ape epurate reutilizate, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			reutilizare a apelor epurate - elaborarea și aplicarea programelor naționale de economisire a apei - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind de economisire a apei îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse					
Obiectivul specific 2.2. Restabilirea caracteristicilor morfologice								
2.2.1.	MD, UA	Îmbunătățirea conectivității longitudinale a râurilor (lichidarea barajelor)	- inventarierea barajelor nefuncționale și abandonate - stabilirea construcțiilor hidrotehnice prioritare ce trebuie supuse lichidării - lichidarea construcțiilor hidrotehnice nefuncționale - aplicarea măsurilor de renaturare a cursului natural al râurilor - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: Agenția Apele Moldovei, autorități publice locale UA: ASRA, APR, CTA	MD: FDNR, bugetul de stat, local, granturi UA: bugetul de stat și regional, granturi, ASRA	H	>10	Rapoarte de inventariere, construcții hidrotehnice lichidate, sectoare de râu renaturalizate, rapoarte
2.2.2.	MD, UA	Îmbunătățirea condițiilor de inundare a luncilor (lichidarea digurilor)	- inventarierea digurilor de protecție și a condițiilor tehnice ale acestora - identificarea și prioritizarea zonelor unde digurile pot fi lichidate - lichidarea digurilor și extinderea spațiului dintre diguri (UA) - aplicarea măsurilor de restabilire a stării	MD: Agenția Apele Moldovei, autorități publice locale UA: ASRA, APR, CTA	MD: FDNR, FEN bugetul de stat, local, granturi UA: bugetul local și	H	>10	Rapoarte de inventariere, construcții hidrotehnice lichidate, sectoare de râu

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			hidromorfologice a râurilor - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse		regional, granturi, ASRA			renaturalizate, rapoarte
2.2.3.	MD, UA	Renaturarea râurilor	- evaluarea caracteristicilor morfometrice ale râurilor - elaborarea și aplicarea codului bunelor practici privind renaturarea râurilor - identificarea albiilor vechi ale râurilor și restabilirea acestora - renaturarea sectoarelor prioritare a râurilor - identificarea și aplicarea măsurilor de curățare a albiilor râurilor, canalelor unde este necesar - interzicerea extragerii sedimentelor (nisip, pietriș) din albia râurilor - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / AGRM în colaborarea cu autoritățile publice locale, ONG UA: ASRA, APR, CTA	MD: FEN bugetul de stat, local, granturi UA: bugetul local și regional, granturi, ASRA	H	>5	Cod de bune practici elaborat și aplicat, albiile renaturalizate, albiile curățite, rapoarte
2.2.4.	MD	Menținerea stării optime a lacurilor de acumulare (prioritare)	- stabilirea listei lacurilor de acumulare (prioritare) - reabilitarea, monitorizarea și menținerea în condiții satisfăcătoare a structurilor hidrotehnice și a bazinului de apă - utilizarea apei în corespundere cu destinația lacului de acumulare - dezvoltarea și aplicarea modelului de lac de	MD: Agenția Apele Moldovei / Inspectoratul pentru protecția mediului /autoritățile publice locale, arendașii /	MD: bugetul de stat, local, granturi	H	>5	structuri hidrotehnice modernizate, lacuri de acumulare în stare optimă, model al lacului de

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			acumulare cu potențial ecologic bun - asigurarea funcționării lacurilor de acumulare conform regulamentului de exploatare - delimitarea și menținerea în stare bună a fâșiilor de protecție - identificarea și aplicarea metodelor de reducere a proceselor de colmatare a lacurilor de acumulare - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	proprietarii lacurilor de acumulare				acumulare cu potențial ecologic bun, rapoarte
Direcția strategică 3. Protecția și prevenirea degradării apelor de suprafață și subterane								
Obiectivul specific 3.1. Monitoringul corpurilor de apă și schimbul de informații								
3.1.1.	MD, UA	Perfecționarea sistemului de monitoring al apelor de suprafață și subterane la nivel național și bazinal	- evaluarea sistemului de monitorizare actual, identificarea lacunelor și definirea acțiunilor necesare pentru perfecționarea monitorizării apelor de suprafață și subterane - revizuirea rețelei de monitoring hidrologic, hidrochimic, hidrobiologic al apelor de suprafață (parametrii hidromorfologici, fizico-chimici, chimici, hidrobiologici) MD - revizuirea programelor de monitoring diagnostic, operațional și de cercetare a	MD: SHS, Agenția de Mediu, AGRM UA: MPMRN, ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale	MD: bugetul de stat, local, granturi UA: bugetul de stat, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	M	>5	Sistem de monitoring perfecționat, acorduri elaborate, aprobate, aplicate, ghiduri, standarde, metodologii, rapoarte

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			corpurilor de apă de suprafață (parametrii hidromorfologici, fizico-chimici, chimici și hidrobiologici) UA - revizuirea rețelei de monitoring hidrogeologic a corpurilor de apă - aprecierea costurilor și surselor de finanțare pentru menținerea și extinderea rețelei de monitoring - elaborarea și aprobarea acordului privind programul comun de monitoring al apelor de suprafață și subterane (locații, lista parametrilor și caracteristicilor hidrologice, hidrogeologice supuse monitorizării, cerințe, proceduri, ghiduri, standarde, metodologii de verificare și control, frecvența monitorizării, echipamentul necesar etc.) - realizarea și publicarea rapoartelor, ghidurilor, standardelor, metodologiilor etc.					
3.1.2.	MD, UA	Asigurarea cu echipament	- identificarea și procurarea echipamentului necesar pentru monitorizarea apelor de suprafață și subterane - aprecierea costurilor și surselor de finanțare - instalarea echipamentului și asigurarea funcționării acestuia - extinderea/ modernizarea rețelei de	MD: SHS, Agenția de Mediu, AGRM UA: MPMRN, ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse	MD: bugetul de stat, local, granturi, UA: bugetul de stat, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de	M	>5	Echipament instalat, funcțional, stații instalate / modernizate, rapoarte

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			monitoring prin instalarea/modernizarea stațiilor clasice / automate de monitoring al apelor de suprafață și subterane - realizarea și prezentarea rapoartelor periodice	Minerale	asistență tehnică			
3.1.3.	MD, UA	Întărirea capacităților personalului specializat	- instruirea personalului privind preluarea probelor de apă, măsurătorile în teren, analizele de laborator, gestionarea datelor, metodele de raportare, etc. - organizarea și desfășurarea exercițiilor comune de monitorizare a apelor în zone pilot - realizarea și prezentarea rapoartelor periodice	MD: SHS, Agenția de Mediu, AGRM UA: ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale	MD: bugetul de stat, local, granturi, UA: bugetul de stat, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	L	Anual/ la doi ani	Personal instruit, exerciții efectuate, rapoarte
3.1.4.	MD, UA	Implementarea programului de monitoring cantitativ și calitativ a apelor	- asigurarea prelevării probelor de apă din apele de suprafață și subterane - efectuarea analizelor, testelor de laborator - efectuarea măsurătorilor hidrologice, hidromorfologice, hidrogeologice - realizarea și publicarea rapoartelor periodice	MD: SHS, Agenția de Mediu, AGRM UA: ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale	MD: bugetul de stat, local, granturi, UA: bugetul de stat, regional, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	L-M	Anual	Monitoring efectuat, rapoarte publicate
3.1.5.	MD, UA	Menținerea și	- menținerea și completarea bazei de date hidrometeorologice și hidrogeologice	MD: SHS, Agenția de Mediu, AGRM /	MD: bugetul de stat, local,	L	Anual	Baza de date actualizată,

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		completarea bazei de date privind starea apelor de suprafață și subterane	- menținerea și completarea bazei de date privind calitatea apelor de suprafață și subterane - menținerea și completarea bazei de date privind starea lacurilor de acumulare și construcțiilor hidrotehnice - menținerea și completarea bazei de date privind captarea/ utilizarea / deversarea apelor - analiza generală a bazei de date și elaborarea rapoartelor și a recomandărilor pentru îmbunătățirea stării apelor - realizarea și publicarea rapoartelor periodice	Agenția Apele Moldovei / Agenția națională pentru Sănătate Publică UA: ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale	granturi UA: MPMRN, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică			rapoarte
3.1.6.	MD, UA	Îmbunătățirea accesului la informații	- asigurarea accesului publicului la informația de mediu, conform Convenției Aarhus - extinderea listei datelor ce pot fi obținute gratuit - elaborarea, menținerea, actualizarea bazelor de date gratuite - plasarea informațiilor pe diferite platforme, pagini web pentru acces gratuit - extinderea accesului la informații hidrologice, hidrogeologice și meteorologice, privind utilizarea apei etc. păstrate în arhivă	MD: MADRM, SHS, Agenția de Mediu, AGRM, Agenția Apele Moldovei MD-UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru UA: MPMRN,	MD: bugetul de stat, local, granturi UA: MPMRN, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	L	Anual, permanent	Informații gratuite plasate pe pagini web, bază de date actualizată, prognoze plasate pe pagini web, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- extinderea accesului la informații hidrologice și meteorologice în regim real plasate pe pagini web specializate - actualizarea sistematică a bazelor de date hidrologice, hidrogeologice și meteorologice - dezvoltarea, menținerea și actualizarea Cadastrului de Stat al Apelor (format digital și pe suport de hârtie) - plasarea prognozelor hidrologice și hidrometeorologice pe pagini web specializate - elaborarea rapoartelor periodice privind aplicarea măsurilor	ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale				
3.1.7.	MD, UA	Schimbul de informații privind apele de suprafață și subterane	- dezvoltarea / actualizarea/ aprobarea acordurilor privind schimbul de date - extinderea listei de date pentru schimb - schimbul de date, inclusiv actualizare și menținerea platformei http://dnister.meteo.gov.ua/ua și http://nistru.meteo.gov.ua/ - elaborarea rapoartelor periodice privind aplicarea măsurilor	MD: MADRM / SHS/ Agenția de Mediu/ AGRM / Agenția Apele Moldovei MD-UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru UA: MPMRN,	MD: bugetul de stat, local, granturi UA: MPMRN, ASRA, SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	L	Anual, permanent	Acord implementat, schimb de date, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
				ASRA, SSSE, SHS, Serviciul de Stat de Geologie și Resurse Minerale				
3.1.8.	MD, UA	Îmbunătățirea prognozelor hidrometeorologice și alertelor privind fenomenele extreme	- dezvoltarea, aprobarea și aplicarea metodelor de prognozare hidrologică și meteorologică - plasarea informațiilor prognozelor hidrometeorologice pe pagini web specializate - elaborarea și aplicarea metodologiei comune cu privire la alertele hidrometeorologice - elaborarea alertelor hidrometeorologice și informarea populației în timp util - plasarea pe pagini web a informațiilor de arhivă și actualizate de la radarul meteorologic - elaborarea rapoartelor periodice privind aplicarea măsurilor	MD: SHS MD-UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru UA: SSSE, SHS	MD: bugetul de stat, local, granturi UA: SSSE, SHS, proiectele de asistență tehnică	L	Anual, permanent	Metode îmbunătățite, prognoze plasate pe pagini web, informații ale radarului plasate pe pagini web, informații actualizate în timp util, rapoarte
Obiectivul specific 3.2. Managementul durabil al resurselor de apă								
3.2.1.	MD, UA	Elaborarea / actualizarea și implementarea	- elaborarea, aprobarea și implementarea planului de gestionare a bazinului hidrografic Nistru, ciclu I (Ucraina) - elaborarea, aprobarea și implementarea planului de gestionare a bazinului	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / Comitetul districtului	MD: ADA, FEN, bugetul de stat, granturi, UA: Bugetele de stat,	H	6 din data aprobării	Planuri elaborate, aprobate, implementate , rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		planurilor naționale de gestionare a bazinului hidrografic Nistru	hidrografic Nistru, ciclu II, III (Moldova) - elaborarea, aprobarea și implementarea planurilor de gestionare a afluenților râului Nistru, ciclu I, II (Moldova, la necesitate) - elaborarea, aprobarea, implementarea suportului metodologic pentru planurile de gestionare - elaborarea rapoartelor anuale privind realizarea planurilor	bazinului hidrografic Nistru UA: MPMRN, ASRA	regionale și locale, MPMRN, ASRA, proiecte internaționale de asistență tehnică, împrumuturi bancare			anuale
3.2.2.	MD	Evaluarea dinamicii regimului hidrologic și hidrogeologic	- evaluarea regimului hidrologic și a resurselor de apă a râurilor și lacurilor de acumulare în baza datelor de monitoring - calculul / recalculul rezervelor de apă subterană pentru corpurile de apă delimitate - aplicarea metodelor indirecte pentru aprecierea regimului hidrologic și a resurselor de apă a râurilor și lacurilor de acumulare nemonitorizate - evaluarea resurselor totale, disponibile și ecologice ale apelor de suprafață - evaluarea dinamicii caracteristicilor apelor de suprafață și subterane sub acțiunea diferitor factori - evaluarea interacțiunii între apele de suprafață și subterane	MD: MADRM / SHS/ Agenția Apele Moldovei / Institutul de Ecologie și Geografie/ Institutul de Geologie și Seismologie / AGRM	MD: bugetul de stat, granturi	L	periodic	rapoarte și studii elaborate, publicate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse					
3.2.3.	MD	Îmbunătățirea gestionării captării apelor de suprafață și subterane	- inventarierea și evaluarea tuturor punctelor de captare a apei - aprecierea limitelor de apă captate ce nu vor cauza înrăutățirea stării corpurilor de apă - efectuarea controlului asupra autorizațiilor privind captarea apelor și a volumelor de apă reale captate - lichidarea punctelor neautorizate de captare a apelor - amenajarea și menținerea în stare bună a zonelor sanitare a punctelor de captare a apei potabile din surse de suprafață și subterane - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / Inspectoratul pentru protecția mediului / Agenția de mediu / AGRM / Apa Canal	MD: bugetul de stat, granturi	M	<10	Rapoarte de inventariere, zone sanitare amenajate, puncte de captare lichidate, rapoarte, starea apelor îmbunătățită
3.2.4.	MD, UA	Recuperarea integrată a costurilor pentru utilizarea apei	- stabilirea / actualizarea și aprobarea reglementărilor / instrumentelor economice pentru recuperarea integrală a costurilor pentru serviciile ce țin de apă - planificarea, raționalizarea consumului de apă la nivel industrial, agricol, de gospodării casnice	MD: MADRM / Apa Canal / autoritățile publice locale UA: Ministerul	MD: bugetul de stat, granturi UA: Bugetele de stat, regionale și	M	<10	reglementări / instrumente economice actualizate, contoare instalate, sistem de

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- analiza economică privind utilizarea apei - contorizarea apei - evaluarea / reevaluarea sistemului de taxe pentru apă (la nivel industrial, agricol, de gospodărie casnică, etc.) - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	Finanțelor, ASRA, Apă canale/ Stații complexe de epurarea a apelor (SCEA)	locale, proiecte de asistență tehnică			taxe reevaluat, starea apelor îmbunătățită
3.2.5.	MD	Dezvoltarea și aplicarea modelării hidrologice și hidrogeologice pentru gestionarea apelor	- stabilirea obiectivelor de bază pentru aplicarea modelării (de ex. modelarea riscului la inundații, seceta, necesarului de apă pentru diferite sectoare ale economiei, modificării resurselor de apă subterane și de suprafață sub acțiunea schimbărilor climatice și impactului antropic etc.) - identificarea și studierea modelelor hidrologice și hidrogeologice în baza obiectivelor stabilite - colectarea bazei de date necesare - aplicarea, calibrarea și validarea modelelor pe zone pilot - utilizarea modelării pentru gestionarea durabilă a apelor, etc. - elaborarea și publicarea rapoartelor și a studiilor	MD: MADRM / Agenția "Apele Moldovei" / AGRM / SHS / Inspectoratul General pentru Situații de Urgență / Institutul de Ecologie și Geografie/ Institutul de Geologie și Seismologie	MD: bugetul de stat, granturi	M	<5	Modele hidrologice și hidrogeologie funcționale, rapoarte
3.2.6.	MD, UA	Gestionarea sustenabilă	- delimitarea zonelor / fâșiilor de protecție - plantarea copacilor și extinderea fâșiilor de	MD: MADRM / Agenția "Apele	MD: FEN, bugetul de	M	<10	zone/fâșii de protecție

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		a luncilor râurilor (coridoare fluviale / ecologice)	protecție - limitarea treptată a activității umane în zonele de protecție a râurilor - prevenirea construcției structurilor hidrotehnice neautorizate - crearea și gestionarea corespunzătoare a coridoarelor râurilor pilot - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	Moldovei” / ONG / Agenția ”Moldsilva” / Inspectoratul pentru protecția mediului UA: ASRA, Agenția de Stat a Resurselor forestiere, CTA	stat, granturi UA: ASRA, Agenția de Stat a Resurselor forestiere, bugetele regionale și a CTA, proiecte de asistență tehnică			delimitate, activitate umană în lunci diminuată, coridoare ale râurilor pilot create, rapoarte
3.2.7.	MD	Dezvoltarea cooperării intersectoriale în vederea protecției resurselor de apă de suprafață și subterane	- dezvoltarea principiilor cooperării intersectoriale - dezvoltarea și aplicarea programelor de premiere a afacerilor ecologice (green business award) în domeniul utilizării raționale și protecției apelor - dezvoltarea și aplicarea diferitor note conceptuale / de proiect și asigurarea financiară a aplicării acestora - dezvoltarea și aprobarea acordurilor cu diferiți parteneri privind cooperarea și gestionarea resurselor de apă, pescuitului, conservării habitatului, reducerii poluării, etc. la nivel național, cât și regional; - dezvoltarea și aplicarea schemei privind	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / ONG / agenți economici	MD: bugetul de stat, granturi, bugetul agenților economici	M	<10	Cooperare intersectorială dezvoltată, programe aplicate, proiecte realizate, acorduri semnate, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			necesarul de apă al diferitor sectoare ale economiei pentru diferite scenarii - dezvoltarea și aplicarea schemei privind achitarea costurilor pentru servicii ecosistemice - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse					
3.2.8.	MD, UA	Dezvoltarea, menținerea, completarea platformei DniesterGIS	- definirea structurii platformei DniesterGIS - definirea tipurilor de acces la baza de date - crearea și menținerea grupului tehnic responsabil de platformă - definirea costurilor de dezvoltare și mentenanță a platformei - definirea listei de date spațiale și nespațiale ce vor fi plasate pe platformă - colectarea bazei de date - completarea platformei DniesterGIS cu informație inițială - asigurarea suportului tehnic și specializat - menținerea și completarea sistematică a platformei - popularizarea platformei	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei MD-UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru UA: ASRA	MD: bugetul de stat, granturi UA: ASRA, proiecte de asistență tehnică	M	<5 anual	platforma geoinformațională DniesterGIS funcțională
Obiectivul specific 3.3. Protecția biodiversității								
3.3.1.	MD, UA	Evaluarea stării și	- planificarea și elaborarea studiilor comune pentru aprecierea stării și tendințelor de	MD: MADRM / Institute de	MD: FEN, bugetul de	L	<5	Studii realizate și

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		tendințelor de dezvoltare a biodiversității/ ecosistemelor acvatice și semi-acvatice	dezvoltare a ecosistemelor / biodiversității, inclusiv a speciilor invazive - organizarea și participarea la diferite activități comune în teren pentru aprecierea stării ecosistemelor / biodiversității, inclusiv a speciilor invazive - elaborarea și publicarea rapoartelor și a studiilor	cercetare / ONG UA: MPMRN Academia Națională de Științe (ANȘ), ONG	stat, granturi, PNUD UA: ANȘ, proiecte de asistență tehnică, granturi			publicate, activități comune desfășurate
3.3.2.	MD, UA	Managementul speciilor invazive	- elaborarea și aprobarea listei speciilor invazive - identificarea și evaluarea zonelor prioritare sau pilot pentru intervenții în vederea controlului / reducerii speciilor invazive - dezvoltarea și implementarea planului de acțiuni în vederea controlului / reducerii speciilor invazive în zone pilot, evaluarea rezultatelor - elaborarea studiilor și recomandărilor privind instrumentele/ metodele de control /reducere a speciilor invazive - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse	MD: MADRM / Institute de cercetare (Institutul de Zoologie) / ONG UA: Academia Națională de Științe, ONG	MD: FEN bugetul de stat, granturi, GEF UA: Academia Națională de Științe, proiecte de asistență tehnică, granturi, GEF	M	<10	Plan de acțiuni elaborat, aplicat, studii realizate / recomandări publicate
3.3.3.	MD	Plantarea perdelelor forestiere și	- elaborarea și aprobarea programului de împădurire și plantare a perdelelor forestiere	MD: MADRM / Agenția "Moldsilva"	MD: FEN, IFAD, bugetul de stat,	M	<10	Program de împădurire elaborat și

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		împădurirea masivă	- aprecierea costurilor și asigurarea financiară a măsurilor - plantarea perdelelor forestiere - împădurirea teritoriului - elaborarea rapoartelor și a studiilor privind îmbunătățirea stării apelor ca urmare a măsurilor întreprinse		granturi			realizat, perdele forestiere plantate, împăduriri efectuate, rapoarte
3.3.4.	MD, UA	Îmbunătățirea managementului ariilor protejate	- elaborarea și aprobarea planurilor de management ale ariilor protejate - efectuarea lucrărilor de remediere a ariilor protejate și menținere în stare bună - elaborarea și prezentarea rapoartelor și a studiilor de rigoare	MD: MADRM / Agenția "Moldsilva" / Institutul de Ecologie și Geografie UA: MPMRN, Academia Națională de Științe, parcuri naturale naționale, arii protejate	MD: FEN, PNUD, bugetul de stat, granturi UA: MPMRN, proiecte de asistență tehnică	M	<10	Planuri de management elaborate, aprobate, realizate, arii protejate remediate, rapoarte
3.3.5.	MD, UA	Extinderea ariilor protejate, a zonelor umede, a rețelelor	- delimitarea limitelor exacte a zonelor umede și de protecție - evaluarea posibilităților de extindere a zonelor umede și a ariilor protejate, a rețelelor ecologice - dezvoltarea rețelei ecologice regionale /	MD: MADRM / Agenția "Moldsilva" / Institutul de Ecologie și Geografie	MD: FEN, PNUD, bugetul de stat, granturi UA: MPMRN,	M	<10	Zone umede și de protecție extinse și incluse în rețeaua

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		ecologice	bazinale - argumentarea și aprobarea noilor zone umede și de protecție ce pot fi incluse în lista fondului zonelor de protecție - aprecierea posibilităților și stabilirea etapelor de includere a anumitor zone de protecție în rețeaua Emerald - extinderea rețelei Emerald (Natura 2000) - elaborarea și prezentarea rapoartelor și a studiilor de rigoare - crearea zonelor umede transfrontaliere de importanță internațională (Siturile Ramsar)	UA: MPMRN, Academia Națională de Științe, parcuri naturale naționale, arii protejate	proiecte de asistență tehnică			Emerald, rapoarte
3.3.6.	MD, UA	Îmbunătățirea stării biodiversității acvatice (în special, a ihtiofaunei)	- elaborarea și aprobarea programelor/planurilor de îmbunătățire a stării ihtiofaunei fluviului Nistru și afluenților acestuia / regulilor de reglementare a pescuitului / abordărilor generale pentru gestionarea peștelui și a altor resurse biologice - popularea cu pești a râurilor și lacurilor, inclusiv cu specii rare autohtone - managementul durabil al pescuitului - planificarea și implementarea măsurilor de prevenire și combatere a braconajului - planificarea și implementarea măsurilor pentru asigurarea trecerilor peștilor migratori	MD: MADRM / Agenția de Mediu / Institutul de Zoologie UA: MPMRN, Agenția de Stat pentru resurse piscicole, ONG	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN	M	<10	Programe/planuri / acțiuni elaborate, aprobate și implementate, popularea cu pești, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- elaborarea de rapoarte și cercetări aprofundate - dezvoltarea unor abordări comune de gestionare a peștilor și a altor resurse biologice, regulilor pentru reglementarea pescuitului în limitele sectoarelor comune și interconectate ale Nistrului (Naslavcea - Maiaki)					
3.3.7.	MD, UA	Evaluarea serviciilor ecosistemice	- elaborarea și aprobarea documentelor legislative și a metodologiilor privind evaluarea serviciilor ecosistemice - estimarea serviciilor ecosistemice - elaborarea și publicarea rapoartelor și a studiilor de rigoare	MD: MADRM UA: MPMRN	MD: PNUD, GEF, FEN, bugetul de stat, granturi UA: bugetul de stat	L	<5	Metodologie și documente legislative elaborate și aprobate, servicii ecosistemice estimate, rapoarte
Direcția strategică 4. Atenuarea consecințelor schimbărilor climatice și dezastrelor naturale								
Obiectivul specific 4.1. Adaptarea la schimbări climatice								
4.1.1.	MD, UA	Actualizarea evaluării vulnerabilității la schimbările climatice	- analiza raportului al VI-lea al IPCC și stabilirea concluziilor de rigoare pentru bazinul Nistru - actualizarea scenariilor climatice în baza modelelor climatice regionale - reevaluarea impactului schimbărilor	MD: MADRM / Institutul de Ecologie și Geografie UA: MPMRN,	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN	L	<5	Studiu efectuat și publicat

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			climatice asupra diferitor sectoare ale economiei, populației, resurselor de apă - evaluarea vulnerabilității diferitor sectoare ale economiei, populației, resurselor de apă la schimbările climatice - elaborarea și publicarea rapoartelor / studiilor	Instituții de cercetări științifice				
4.1.2.	MD, UA	Actualizarea și implementarea strategiei și planului privind adaptarea la schimbările climatice	- actualizarea, aprobarea și implementarea strategiei și planului de acțiuni privind adaptarea la schimbările climatice la nivel național și bazinal - includerea problemelor ce țin de adaptarea la schimbările climatice în planul de gestionare a BHN și în planurile de gestionare a riscului de inundații și secetă - integrarea măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorială - elaborarea rapoartelor anuale privind activitățile realizate	MD: MADRM / Institutul de Ecologie și Geografie UA: MPMRN, Instituții de cercetări științifice	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN, proiecte de asistență tehnică	M	<10	Strategie și plan elaborat, aprobat și aplicat, măsuri integrate
4.1.3.	MD, UA	Ridicarea rezilienței și adaptării la schimbări climatice	- monitorizarea impactului provocat de schimbările climatice, precum și a vulnerabilității socio-economice asociate; - interacțiunea, coordonarea și integrarea adaptării din BHN cu procesele de adaptare naționale și sectoriale	MD: MADRM / Institutul de Ecologie și Geografie / ONG/populația / agenții economici	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN,	M	<10	Studii efectuate, ghid privind adaptarea la efectele schimbărilor

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- identificarea măsurilor speciale privind reziliența și adaptarea sectoarelor critice din punct de vedere al vulnerabilității la schimbările climatice. - perfecționarea interconexiunii între politicile din domeniul resurselor de apă, schimbărilor climatice și diminuării riscului la dezastre la nivel de BHN - elaborarea, aprobarea și aplicarea ghidului privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice pentru diferite domenii - consolidarea capacităților și dezvoltarea comunicării și schimbului de experiență - dezvoltarea cooperării internaționale și adaptarea celor mai bune practici la nivel regional - actualizarea informațiilor pe pagini web în domeniu - creșterea conștientizării și responsabilizării populației și agenților economici în domeniul adaptării la schimbările climatice - elaborarea rapoartelor anuale privind activitățile realizate	/ autorități publice locale/ Inspectoratul General pentru Situații de Urgență UA: MPMRN, Instituții de cercetări științifice	proiecte de asistență tehnică			climatice elaborat, aprobat, aplicat, informație actualizată pe pagini web, rapoarte
Obiectivul specific 4.2. Managementul riscurilor la inundații și secete								
4.2.1.	MD,	Elaborarea	- elaborarea și implementarea planurilor de	MD: MADRM /	MD: bugetul	H	6 ani după	Planuri

№	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
	UA	și implementarea planurilor de gestionare a riscurilor la inundații și secete	gestionare a inundațiilor - elaborarea și implementarea planurilor de gestionare a secetei - elaborarea, aprobarea, implementarea suportului metodologic pentru planurile de gestionare - elaborarea și prezentarea rapoartelor periodice privind implementarea planurilor	Agenția Apele Moldovei / autorități publice locale / Inspectoratul General pentru Situații de Urgență UA: MPMRN / MPAPA / ASRA, SSSE /SHS	de stat, granturi UA: MPMRN, ASRA, SSSE /SHS, MPAPA, APR, autoritățile publice locale		aprobare	elaborate, aprobate, implementate, rapoarte anuale
4.2.2.	MD, UA	Asigurarea protecției zonelor prioritare contra inundațiilor (măsuri structurale)	- inventarierea construcțiilor hidrotehnice de apărare contra inundațiilor - mentenanța infrastructurilor existente de protecție împotriva inundațiilor în stare tehnică conformă - stabilirea zonelor prioritare pentru protecția contra inundațiilor - construcția / reabilitarea structurilor hidrotehnice în zone prioritare - elaborarea rapoartelor privind realizarea planurilor - identificarea zonelor potențiale pentru inundare și amenajarea polderelor	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / autorități publice locale / Agenția Proprietăți Publice / Inspectoratul General pentru Situații de Urgență UA: autoritățile publice regionale și locale / ASRA,	MD: FNDR, BEI, FEN, bugetul de stat, granturi UA: APR, ASRA, SSSE, asistență tehnică internațională	H	<10	Rapoarte de inventariere, modernizarea infrastructurii hidrotehnice de apărare, rapoarte

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
				SSSE /SHS				
4.2.3.	MD, UA	Implementarea măsurilor non-structurale pentru ridicarea rezilienței la inundații și secete	- elaborarea, aprobarea și implementarea unui sistem de cooperare și comunicare în vederea prevenirii și pregătirii la situații de urgență - actualizarea procedurilor, mecanismelor, acțiunilor în caz de situații de urgență - desfășurarea instruirilor pentru informarea și pregătirea populației pentru situații de risc hidrologic - modernizarea și extinderea sistemului de avertizare în caz de dezastre - perfecționarea sistemului de asigurări a locuințelor, terenurilor agricole și a altor obiecte de infrastructură din zonele predispușe la dezastre naturale - elaborarea rapoartelor privind măsurile realizate	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei/ SHS/ Inspectoratul General pentru Situații de Urgență / autoritățile publice locale UA: autoritățile publice regionale și locale, ASRA, SSSE / SHS, ONG	MD: bugetul de stat, granturi UA: APR, CTA, asistență tehnică internațională	M-H	<10	sistem de cooperare și comunicare funcțional, instruiți efectuate, sistem de avertizare îmbunătățit, sistem de asigurări îmbunătățit, rapoarte
4.2.4.	MD, UA	Îmbunătățirea sistemului de gestionare a apelor pluviale	- elaborarea și aplicarea metodologiei privind managementul apelor pluviale în zone urbane, rurale, agricole - elaborarea și diseminarea ghidurilor de utilizare a apelor pluviale - construcția/ reconstrucția / modernizarea sisteme de colectare a apelor pluviale - popularizarea metodelor de utilizarea a apelor pluviale	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei/ ONG / autoritățile publice locale UA: autoritățile publice regionale și locale, MDCT,	MD: ADA, BEI, BERD, FNDR, bugetul de stat, granturi UA: bugetele, regionale și locale, ASRA, asistență	M	<10	Ghid de utilizare a apelor pluviale elaborat și diseminat, studii de fezabilitate, modernizarea

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- elaborarea rapoartelor privind măsurile realizate	Ministerul dezvoltării regionale construcțiilor și servicii comunale, ASRA, CTA	tehnică internațională			sistemelor de colectare a apelor pluviale, rapoarte
4.2.5.	MD, UA	Îmbunătățirea managementului sistemelor de irigare	- identificarea și implementarea măsurilor de îmbunătățire a gestionării sistemelor de irigații - implementarea tehnologiilor de irigare ce presupun economisirea apei - creșterea suprafețelor supuse irigației - dezvoltarea sistemelor de irigare prin picurare în zone pilot - elaborarea rapoartelor privind măsurile realizate	MD: MADRM / Agenția Apele Moldovei / Agenția Proprietăți Publice / Asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigare UA: ASRA, utilizatori de apă	MD: FDD, FNDR, bugetul de stat, granturi UA: bugetele regionale și locale ASRA, asistență tehnică internațională	H	<10	Sisteme de irigare construite/modernizate, suprafețe supuse irigației amenajate, rapoarte
Direcția strategică 5. Perfecționarea cadrului legislativ și normativ și a mecanismelor de aplicare a acestuia								
Obiectivul specific 5.1. Actualizarea/ elaborarea bazei legislative și normative								
5.1.1.	MD	Armonizarea / adaptarea legislației europene	- analiza complexă a cadrului normativ pentru evaluarea gradului de transpunere a prevederilor directivelor UE. - armonizarea legislației naționale conform Acordurilor de asociere semnate între MD	MD: MADRM UA: MPMRN, ASRA	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN,	L-M	<5	Documente legislative elaborate și aprobate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		conform acordurilor de Asociere cu UE	- și EU și UA și EU - elaborarea și aprobarea documentelor legislative și normative - elaborarea rapoartelor		proiecte de asistență tehnică			
5.1.2.	MD, UA	Actualizarea / elaborarea documentelor legislative și normative naționale	- actualizarea / elaborarea și aprobarea documentelor legislative și normative naționale - asigurarea implementării prevederilor cadrului normativ - identificarea și aplicarea modalității de dialog moldo-ucrainean în vederea armonizării documentelor legislative și normative - elaborarea rapoartelor	MD: MADRM UA: MPMRN, ASRA, ME, SSSE	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN, ASRA, ME, SSSE, proiecte de asistență tehnică	M	permanent	Documente legislative elaborate / actualizate și aprobate
Obiectivul specific 5.2. Aplicarea bazei legislative și normative								
5.2.1.	MD	Elaborarea suportului metodologic pentru aplicarea documentelor strategice	- elaborarea metodologiilor pentru aplicarea documentelor legislative necesare - revizuirea periodică și actualizarea suportului metodologic - elaborarea rapoartelor	MD: MADRM	MD: bugetul de stat, granturi	M	permanent	Suport metodologic elaborat și aplicat, rapoarte
5.2.2.	MD, UA	Asigurarea aplicării coerente a legislației	- stabilirea clară a responsabilităților instituțiilor responsabile de implementarea și aplicarea prevederilor legale - planificarea și organizarea acțiunilor de	MD: MADRM / Agenția de Mediu / Inspectoratul pentru protecția	MD: bugetul de stat, granturi	L	permanent	Instruiri, acțiuni de informare realizate,

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			instruire și pregătire profesională - planificarea și organizarea acțiunilor de informare a populației și agenților economici în privința respectării legislației și aplicării corecte a acesteia - asigurarea efectuării controlului sistematic privind aplicarea legislației - aplicarea sancțiunilor în cazul nerespectării legislației - elaborarea și prezentarea rapoartelor	mediului UA: MPMRN, ASRA	UA: bugetul de stat, MPMRN, ASRA			rapoarte de control și sancționare elaborate și publicate
Direcția strategică 6. Întărirea colaborării moldo - ucrainene în vederea utilizării raționale a resurselor de apă								
Obiectivul specific 6.1. Asigurarea activității comisiilor mixte bazinale								
6.1.1.	MD, UA	Asigurarea activității comisiilor și grupurilor de lucru	- elaborarea și implementarea planurilor anuale ale comisiilor și grupurilor de lucru - identificarea surselor de finanțare și asigurarea financiară a activității membrilor comisiilor și grupurilor de lucru și mobilității acestora - organizarea și desfășurarea ședințelor comisiilor și grupurilor de lucru la nivel național și bazinal - elaborarea și prezentarea rapoartelor	MD: MADRM UA: MPMRN MD - UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru / Comisia privind utilizarea și protecția comună a apelor	MD: bugetul de stat, UA: MPMRN	L	anual	Planuri de activitate realizate, ședințe desfășurate, rapoarte publicate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
				transfrontaliere				
6.1.2.	MD, UA	Asigurarea colaborării comisiilor și grupurilor de lucru cu organizații similare din alte state	- stabilirea parteneriatelor și semnarea acordurilor de colaborare cu alte comisii bazinale din diferite state - elaborarea și implementarea planurilor ședințelor comune, schimbului de experiență, stagierilor specifice - atragerea experților internaționali pentru consultanță, la necesitate - elaborarea și prezentarea rapoartelor	MD: MADRM UA: MPMRN MD - UA: Comisia privind utilizarea durabilă și protecția fluviului Nistru / Comisia privind utilizarea și protecția comună a apelor transfrontaliere	MD: bugetul de stat, granturi UA: MPMRN	L	anual	Acorduri de colaborare semnate, ședințe desfășurate, schimb de experiență efectuat, rapoarte
Obiectivul specific 6.2. Asigurarea activității autorităților bazinale naționale								
6.2.1.	MD, UA	Asigurarea activității autorităților bazinale și a grupurilor de lucru	- elaborarea și implementarea planurilor anuale ale comitetelor / consiliilor bazinale și a grupurilor de lucru - identificarea surselor de finanțare și asigurarea financiară a activității membrilor comitetelor / consiliilor și grupurilor de lucru și mobilității acestora - organizarea și desfășurarea ședințelor comitetelor / consiliilor bazinale și grupurilor de lucru la nivel național și bazinal	MD: MADRM / Comitetul districtului bazinului hidrografic Nistru UA: ASRA, Consiliul bazinal Nistru	MD: bugetul de stat, granturi UA: ASRA	L	anual	Planuri de activitate realizate, ședințe desfășurate, rapoarte publicate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- elaborarea și prezentarea rapoartelor					
6.2.2.	MD, UA	Asigurarea colaborării autorităților bazinale și grupurilor de lucru cu organizații similare din alte state	- stabilirea parteneriatelor și semnarea acordurilor de colaborare cu alte comitete / consilii bazinale din diferite state - elaborarea și implementarea planurilor ședințelor comune, schimbului de experiență, stagierilor specifice - atragerea experților internaționali pentru consultanță, la necesitate - elaborarea și prezentarea rapoartelor	MD: MADRM / Comitetul districtului bazinului hidrografic Nistru UA: ASRA, autoritățile bazinale naționale (comitet, consiliu)	MD: bugetul de stat, granturi UA: ASRA	L	anual	Acorduri de colaborare semnate, ședințe desfășurate, schimb de experiență efectuat, rapoarte
Direcția strategică 7. Promovarea principiilor privind utilizarea rațională a resurselor de apă								
Obiectivul specific 7.1. Ridicarea nivelului de conștientizare a populației								
7.1.1.	MD, UA	Campanii de ridicarea a nivelului de conștientizare	- planificarea, organizarea și desfășurarea acțiunilor de ridicarea a nivelului de conștientizare în diferite regiuni pe teme specifice - elaborarea, publicarea și diseminarea materialului ilustrativ pentru ridicarea nivelului de conștientizare a populației: panouri publicitare, pliante, video speciale etc. - planificarea, organizarea și desfășurarea sondajelor sociologice în diferite regiuni ale bazinului pentru identificarea /	MD: MADRM, ONG, Comitetul districtului bazinului hidrografic Nistru UA: MPMRN, ASRA, Consiliul bazinal Nistru, ONG	MD: bugetul de stat, ADA, GEF, PNUD, granturi UA: bugetul de stat și bugetul local, proiecte de asistență tehnică, granturi.	L	anual	Campanii desfășurate și rezultate publicate, material ilustrativ realizat și diseminat, sondaje sociologice efectuate și publicate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			monitorizarea / evaluarea soluționărilor problemelor ce țin de resursele de apă - realizarea și publicarea rapoartelor					
7.1.2.	MD, UA	Organizarea și desfășurare a acțiunilor de instruire și consultare	- organizarea și desfășurarea acțiunilor de instruire, promovare și consultărilor speciale pe diferite teme: utilizarea rațională a produselor de uz fitosanitar în agricultura, compostare, diminuarea poluării apelor, colectarea separată a deșeurilor, reducerea utilizării produselor de plastic, importanța colectării apelor uzate la nivelul gospodăriei (fose septice), construcția stațiilor de epurare mici, promovarea tehnologiilor de economisire a apei, inclusiv în agricultură, promovarea metodelor de utilizare rațională a resurselor de apă, adaptarea la schimbările climatice, promovarea codurilor de bune practici pentru renaturarea râurilor, regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, pescuit sustenabil, etc.	MD: MADRM, ONG, instituții de cercetare/ universități / Inspectoratul General pentru Situații de Urgență UA: MPMRN, ASRA, Consiliul bazinal Nistru, ONG	MD: bugetul de stat, ADA, GEF, PNUD, granturi UA: bugetul de stat și bugetul local, proiecte de asistență tehnică, granturi.	L	anual	Acțiuni de instruire și consultări speciale desfășurate și rezultate publicate
7.1.3.	MD, UA	Elaborarea și aplicarea platformei Dniester Green Alert	- definirea costurilor de elaborare și mentenanță a platformei - elaborarea aplicației platformei - elaborarea ghidului utilizatorului - asigurarea suportului tehnic și specializat	MD: MADRM, ONG MD - UA: Comisia privind utilizarea	MD: bugetul de stat, granturi UA: bugetul	L	<5 permanent	Platforma Dniester Green Alert funcțională

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
			- menținerea și analiza sistematică a informațiilor colectate pe platformă - popularizarea platformei - realizarea și publicarea rapoartelor	durabilă și protecția fluviului Nistru UA: ONG	local, proiecte de asistență tehnică, granturi.			
7.1.4.	MD, UA	Organizarea și desfășurare a concursurilor, școlilor de vară și a Zilei Nistrului	- organizarea și desfășurarea Zilei Nistrului - organizarea și desfășurarea diferitor concursuri (concurs pentru copii "Acuarelele Nistrului", concurs de fotografii, concurs pentru localitățile din bazin) - organizarea și desfășurarea școlilor de vară pentru elevi, studenți, etc. - realizarea și publicarea rapoartelor	MD: MADRM, ONG UA: MPMRN, ASRA, Consiliul bazinal Nistru, ONG	MD: bugetul de stat, ADA, GEF, PNUD, granturi UA: bugetul local, proiecte de asistență tehnică, granturi.	L	anual	Concursuri, Ziua Nistrului, școli de vară desfășurate și rezultate publicate
7.1.5.	MD, UA	Înființarea grupurilor de voluntariat la nivel local, regional, bazinal	- organizarea și asigurarea funcționării grupurilor de voluntariat la nivel regional, local, de subbazin - elaborarea planurilor, aplicarea măsurilor și prezentarea rezultatelor activității grupurilor de voluntariat	MD: MADRM, MECC, ONG, autorități publice locale UA: ONG	MD: bugetul de stat, ADA, GEF, PNUD, granturi	L	anual	Grupuri de voluntariat funcționale
7.1.6.	MD, UA	Organizarea și desfășurare a proiectelor	- elaborarea și implementarea programelor de granturi / suport financiar în domeniul educației în vederea protecției resurselor de apă	MD: MADRM, MECC, ONG, instituții educaționale	MD: bugetul de stat și locale, GEF, PNUD,	L	anual	Proiecte educaționale realizate și rezultate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		educaționale	- stabilirea tematicilor, condițiilor de participare - organizarea și desfășurarea concursurilor de proiecte educaționale - asigurarea desfășurării proiectelor educaționale - realizarea și publicarea rapoartelor	UA: ONG	granturi UA: bugetul local, proiecte de asistență tehnică, granturi.			publicate
Obiectivul specific 7.2. Asigurarea activităților de cercetare								
7.2.1.	MD, UA	Efectuarea activităților de cercetare și elaborarea studiilor speciale	- planificarea, desfășurarea cercetărilor speciale (teme orientative: impactul poluării punctiforme și difuze asupra apelor, modificările hidromorfologice, identificarea indicatorilor modificărilor hidrologice sub acțiunea lacurilor de acumulare, identificarea componentelor scurgerii de mediu, studierea interacțiunii apelor de suprafață și subterane, modelarea impactului poluării difuze asupra apelor utilizând MONERIS, specii invazive etc.) - colectarea și analiza bazelor de date - efectuarea cercetărilor speciale, definirea concluziilor - publicarea rezultatelor cercetărilor	MD: MADRM, MECC, AȘM, institute de cercetări științifice UA: Academia Națională de Științe, institute de cercetări științifice, companii de consulting, proiecte de asistență tehnică, granturi	MD: bugetul de stat, granturi UA: proiecte de asistență tehnică, granturi.	L-M	anual	Rapoarte, studii, cercetări publicate
7.2.2.	MD, UA	Elaborarea și	- planificarea și elaborarea ghidurilor specializate (cum ar fi: ghid de utilizare a	MD: MADRM, MECC, AȘM,	MD: bugetul de stat,	L	anual	Ghiduri elaborate,

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
		diseminarea ghidurilor specializate	produselor alternative plasticului, ghid de renaturare a râurilor, ghid de utilizare a îngrășămintelor, etc.) - publicarea și diseminarea ghidurilor	institute de cercetări științifice UA: Academia Națională de Științe, institute de cercetări științifice, companii de consulting, proiecte de asistență tehnică, granturi	granturi UA: proiecte de asistență tehnică, granturi.			diseminate
7.2.3.	MD, UA	Îmbunătățirea colaborării științifice	- planificarea, organizarea și desfășurarea activităților de cercetare comune moldo-ucrainene - dezvoltarea propunerilor de proiecte comune și aplicarea la programe și granturi europene și bilaterale - organizarea și desfășurarea cercetărilor în teren în comun - publicarea rezultatelor cercetărilor	MD: MADRM, MECC, AȘM, institute de cercetări științifice UA: Academia Națională de Științe, institute de cercetări științifice, companii de consulting	MD: bugetul de stat, granturi UA: proiecte de asistență tehnică, granturi	L-M	anual	Proiecte comune desfășurate, rapoarte publicate

No	Statul	Măsura	Acțiuni generale (descrierea etapizată a măsurii)	Autoritatea responsabilă	Sursa de finanțare	Bugetul (L/M/H)	Termenul de realizare, ani	Indicatorii de progres
7.2.4.	MD, UA	Întărirea capacităților centrelor științifice	- asigurarea schimbului de experiență între cercetătorii moldoveni și ucraineni inclusiv cu specialiștii din alte state - participarea la programe de studii și cercetări - identificarea și procurarea echipamentului necesar cercetărilor științifice - instalarea echipamentului și asigurarea funcționării acestuia - realizarea rapoartelor periodice	MD: MADRM, MECC, AȘM, institute de cercetări științifice UA: Academia Națională de Științe, institute de cercetări științifice, companii de consulting	MD: bugetul de stat, granturi UA: proiecte de asistență tehnică, granturi	L-M	anual	Schimb de experiență, echipament procurat și instalat, rapoarte publicate
7.2.5.	MD, UA	Organizarea și desfășurare a manifestărilor științifice	- planificarea, organizarea și desfășurarea simpozioanelor, conferințelor, seminarelor la nivel național și internațional - publicarea rezultatelor cercetărilor	MD: MADRM, MECC, AȘM, institute de cercetări științifice, ONG UA: Academia Națională de Științe, institute de cercetări științifice, ONG	MD: bugetul de stat, granturi UA: proiecte de asistență tehnică, granturi	L-M	Anual	Manifestări științifice desfășurate, rapoarte publicate